

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
September 16, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 75 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 16, 1997

Nr. 179

Seimo pirmininkas ragina palikti Izraelio ambasadorių ramybėje

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis mano, kad Lietuvai nereikia reikalauoti Izraelio ambasadoriaus Baltijos valstybėms Odę Ben Hur atšaukimo.

„Manau, kad jau užtenka to, kas pasakyta Užsienio reikalų ministerijos bei mano paties, kai susitikime su O. Ben Hur pavadinau jo kalbą žalinga dviejų šalių santykių kurime“, sakė V. Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje. Pasak jo, atitinkamas išvadas turėtų padaryti Izraelio užsienio reikalų ministerija.

Rugsėjo 12 d. Lietuvos URM apgailestavo, kad „kai kurie teiginiai, pasakyti iškilmingo Seimo posėdžio metu, nesiderina su iškilminga atmosfera, ir apseunkino pastangas gerinti abipusį supratimą“.

Pareiškimas buvo paskelbtas po Izraelio ambasadoriaus kalbos iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame Vilniaus Gaono Eliahu 200-osioms mirties metinėms paminėti, kai O. Ben Hur apkaltino lietuvių dalyvavusį žydų genocidą ir vykdžiusį jį dar prieš pasirodant naciams. Po šios jo kalbos kai kurie politikai paragino siųsti O. Ben Hur atšaukimą iš Lietuvos.

Spaudos konferencijoje V. Landsbergis atkreipė dėmesį į kai kuriuos kitus Izraelio ambasadoriaus pasakytus netikslumus. Jis pažymėjo, kad prezidentūra turėtų paneigti netiksliai Izraelio ambasadoriaus kalboje cituotus Lietuvos vadovo Algirdo Brazauskio žodžius, prieš pustučių metų pasakytus Izraelio Knesete. „Ambasadoriaus teigimu, A.

Brazauskas tada pripažino Lietuvos valstybės dalyvavimą holokauste, tačiau, kiek aš pamenu, buvo pasakyta ne visai taip“, sakė V. Landsbergis.

Jis sakė, kad jam apskritai nepatinka, kai kalbant apie nusikaltimus, pabrėžiama tautybė ir tokiu būdu nukrypsta į tautų žeminimą. „Juk nusikaltėliai daro bloga ne dėl to, kad yra vienos ar kitos tautybės“, sakė jis.

V. Landsbergio nuomone, užgaulės bei neteisingi apibūdinimai daromi ir dėl informacijos stygiaus. Seimo pirmininko nuomone, todėl būtina sustiprinti Lietuvos Seimo ir Izraelio Kneseto bendradarbiavimą.

V. Landsbergis taip pat sakė, kad yra neteisingi Izraelio ambasadoriaus O. Ben Hur reikalavimai kuo greičiau priimti dereabilitacijos įstatymą. Pasak Seimo pirmininko, Lietuvoje veikiančiame įstatyme dėl asmenų, nukentėjusių nuo okupacinių režimų, teisių atstatymo yra pažymėta, kad nusikaltimus prieš žmoniškumą įvykdę asmenys negali būti reabilituoti.

Vytautas Landsbergis pareiškė, kad dėl „ekstremistinių ar net rasistinių“ Simon Wiesenthal centro Jeruzalės skyriaus direktoriaus Efraim Zuroff išpuolių Lietuvoje neturi būti mažiau gerbiamas pasaulio žydų išminčius, Vilniaus Gaonas Eliahu.

Seimo pirmininkas išsitikines, jog „turėti geros valios ir ją parodyti yra pranašumas prieš pyktančius ir pasakančius netiesą“.

Kas bus valstybinio radijo ir televizijos direktorius?

Vilnius, rugsėjo 10 d. (BNS) — Vytautas Kvietauskas, kurį teismas sugrąžino į Nacionalinio radijo ir televizijos (NRTV) generalinio direktoriaus pareigas, sutiko laukti NRTV tarybos posėdžio, kuris, kaip tikimasi, padės išspręsti paminėtojo dėl įstaigos vadovybės.

Rugsėjo 10-ąją NRTV generalinio direktoriaus kabinete konsultacijų susitikimo vadovai — teismo sugrąžintasis V. Kvietauskas ir dabartinis direktorius Arvydas Ilginis.

Jie sutarė, kad NRTV tarybos posėdis turi būti surengtas ne vėliau kitos savaitės. Jame, be kita ko, turi būti sprendžiama, kaip vykdyti teismo sprendimą.

Po susitikimo, į kurį žurnalistai nebuvo įleisti, V. Kvietauskas pareiškė, kad jo varžovas turi atsisistatinti. Tuo tarpu A. Ilginis užtikrino, kad nesiruošia palikti savo kėdės. Pasak jo, atleisti jį gali tik NRTV taryba, paskyrusi jį generaliniu direktoriumi.

V. Kvietauskas į susitikimą atsiėmė teismo sprendimą jį sugrąžinti į generalinio direktoriaus pareigas ir Baudžiamojo kodekso straipsnį, skelbiantį, kad piktybinis teismo sprendimo nevykdymas baudžiamas laisvės atėmimu iki 2 metų arba bauda. Teismas antradienį grąžino V. Kvietauską į NRTV gen. di-

rektoriaus pareigas ir priteisė NRTV tarybai išmokėti jam beveik 10,570 litų kompensaciją už priverstines pravaikštas.

Ankstesniojo Seimo, kuriame daugumą turėjo LDDP, suformuota NRTV taryba pernai gruodžio 13 d. V. Kvietauską išrinko NRTV generaliniu direktoriumi. Po 40 dienų jį atleido iš pareigų ir direktoriumi paskyrė A. Ilginį naujos sudėties taryba, suformuota po Seimo rinkimų, kuriuos laimėjo konservatoriai.

Teisingumo ministras pasiūlymą kreiptis į teismą

Teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis mano, kad teismui grąžinus buvusį NRTV gen. direktorių Vytautą Kvietauską į ankstesnes pareigas, susikūrė įstatyminis prieštaravimas, kurį spręsti turėtų teismas.

„Reikia teismo klausyti, ką daryti ir kaip vykdyti sprendimą“, sakė ministras trečią dieną, pridurdamas, kad šis atvejis „nėra toks elementarus dalykas, koks būna kai grąžina ir darbą valytoją ar vairuotoją“.

Jis atsisakė komentuoti, kas yra teisus šiuo atveju — dabartinis generalinis direktorius Arvydas Ilginis, nesiruošiantis palikti savo posto be atskiro tarybos sprendimo, ar jo pirmtakas V. Kvietauskas, reikalaujantis dabartinio

Rugsėjo 5-6 d. Vilniuje vykusioje konferencijoje, be 12 valstybių vadovų dalyvavo ir JAV, Vokietijos, Islandijos, Norvegijos, Danijos politikos, visuomenės, kultūros ir mokslo veikėjai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos bei Europos Tarybos Parlamentinės asamblėjos vadovai. Tarp svečių buvo ir Nobelio premijos laureatas, poetas Czesław Miłosz, kuris, kalbedamas susirinkusiems antrąją renginio dieną, apgailestavo, kad Vakarai ilgai nenorėjo žinoti, kas vyksta šioje Europos dalyje — jiems buvo neįdomus net ir masiniai tremimai iš Baltijos valstybių. „Kai kurie įvykiai, nuo kurių priklausė milijonai gyvybių, nebuvo įamžinti ir netrukus dings iš atminties“. Tačiau Cz. Miłosz savo kalbą baigė optimistiškai, sakydamas, jog du šio amžiaus nusikaltėliai gavo valdžią, bet iš jų galybės liko tik pelėnai — taigi, iš blogio anksčiau ar vėliau nieko nelieka.

V. Gulevičiaus nuotr.: Konferencijoje susitiko (iš kairės) Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, poetas Czesław Miłosz ir Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski. (Elta)

Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas tampa europinės reikšmės

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pabrėžė, kad Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas jau tapo Europos reikšmės dalyku ir kartu padeda lengvai spręsti tarpusavio problemas.

Tai jis pažymėjo pirmadienį po susitikimo su vizitą Lietuvai baigusiu Lenkijos premjeru Włodzimierz Cimoszewicz. Seimo pirmininkas pabrėžė, kad abiejų valstybių ryšiai dabar gali atrodyti net aktyvesni nei trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimas.

Pasak V. Landsbergio, Lenkijos premjeras užsiminė, kad galėtų būti svarstomas dar liberalesnių dvišalės prekybos sąlygų nustatymas, nei numato abiejų valstybių laisvosios prekybos sutartis.

Lenkijos premjeras pažymėjo, kad susitikimuose Lietuvoje daugiausia dėmesio buvo skirta būtent ūkiniams reikalams. Tai — transporto, energetikos, prekybos, sienos perėjimo klausimai.

W. Cimoszewicz pirmadienį baigė dviejų dienų vizitą Vilniuje. Kartu su Lietuvos premjeru Gediminiu Vagnoriumi sekmadienį jis dalyvavo pirmajame abiejų valstybių

NRTV vadovo atsistatydinimo.

Teismas sukūrė NRTV vadovo problemą

Rugsėjo 15 d. — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis mano, kad sugrąžindamas Vytautą Kvietauską į Nacionalinio radijo ir televizijos (NRTV) generalinio direktoriaus postą, teismas sukūrė problemą. „Čia teismas nusimetė sau nuo galvos problemą, nusiplovė rankas“, o jūs ten — kapstykitės“, sakė V. Landsbergis spaudos konferencijoje pirmadienį.

Jis pabrėžė, kad taryba yra teisėta, veikianti pagal įstatymą ir teisėtai išrinkusi generalinį direktorių. Jo nuomone, atleisti A. Ilginį taryba gali, jeigu yra nepatenkinta jo darbu. „Bet jei taryba patenkinta G. Ilginiu, reikšia jis dirba teisėtai“, sakė V. Landsbergis.

Jis pastebėjo, kad atleisti A. Ilginį taip pat neįpareigojo ir teismas.

Lenkijos ir Lietuvos pasienyje bei dėl bendradarbiavimo turizmo srityje.

Isteigtos tarpvyriausybės komisijos užsienio politikos ir saugumo klausimais, mokslo, švietimo ir kultūros, ekonomikos bei tautinių mažumų srityse.

Tarybos atstovams pavesta iki spalio pabaigos parengti pasiūlymus, kaip techniškai įgyvendinti bendrą pasienio ir muitų kontrolę Kalvarijų, Lazdijų ir Šeštokų punktuose.

Premjerai taip pat pritarė bendro taikos palaikymo bataliono kūrimui, kurio vadovė būtų Lenkijoje.

Draugystė su Lenkija nesukurs naujos unijos

Varšuva, rugsėjo 15 d. (BNS) — Lenkijos žiniasklaida, komentodama Lenkijos premjero Włodzimierz Cimoszewicz vizitą Lietuvoje, abiejų valstybių bendradarbiavimą pavadino atitinkmens neturintiu reiškiniu.

„Tai jokia nauja Lietuvos ir Lenkijos unija. Tai tiesiog labai artimas draugiškų valstybių bendradarbiavimas, draugiškų tautų bendradarbiavimas, kurios tokiu būdu sugrįžta prie didžiųjų tradicijų, tuo pat metu visiškai išsaugodamos savo suverenumą ir nepriklausomybę“, pabrėžia pirmadienį laikraštis „Trybuna“, cituodamas Vilniuje pasakytus Lenkijos premjero žodžius.

Apie pirmąjį Lietuvos ir

Lenkijos bendradarbiavimo tarybos posėdį Vilniuje pirmadienį rašo visi pagrindiniai Lenkijos dienraščiai, daug dėmesio skyrė radijo ir televizijos stotys.

„Lenkija tik su Lietuva turi tris aukščiausio lygio bendradarbiavimo institucijas — prezidentų konsultacinį komitetą, parlamentų asamblėją ir vyriausybės bendradarbiavimo tarybą“, pabrėžė Lenkijos radijas.

Tuo tarpu laikraščio „Zycie Warszawy“ šeštadienio komentare pabrėžiama būtinybė skatinti eilinių lenkų ir lietuvių suartėjimą. Autorius Jacek Potocki rašo, kad be kruopštaus, nuolatinio darbo, pasiūlytoms jaunimo delegacijoms, kultūros vertybėmis, be naujo požiūrio į bendrą istoriją, politikų pasirašyti aktai numirs drauge su jų neišvengiamos kadencijos pabaiga“.

*** Vašingtone dirbantys** Lietuvos diplomatai ir istorikai Alfonsas Eidintas ir Vytautas Žalys JAV išleido knygą „Lithuania in European Politics. The Years of the First Republic, 1918-1940“, kurioje aprašė šiuolaikinės Lietuvos valstybės atsiradimą ir augimą Europos valstybių tarpe. Knygos autorius, Lietuvos ambasadorius JAV dr. A. Eidintas knygos pristatyme sakė, jog dirbdamas JAV, visą laiką dėjo daug pastangų Lietuvos valstybės europinio įvaizdžio skleidimui, pranešė JAV ambasada Vašingtone. Knygoje daugiausia dėmesio skirta Lietuvos užsienio politikai, vykdytai susikurtus Europos didžiųjų valstybių siekiam

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpa, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Bruselis. NATO generalinis sekretorius Javier Solana pirmadienį sveikino savaitgalį vykusius vietos valdžios rinkimus Bosnijoje ir pavadino juos „didele sėkme“. NATO vadovas taip pat paragino vietos politinius vadovus gerbti rinkimų rezultatus. Šie rinkimai vyko pirmą kartą po 7 metų pertraukos, ir yra laikomi gyvybiškai svarbiais nesklendžiam taikos procesui. Rinkimų rezultatai bus žinomi ne anksčiau kaip po savaitės. Dėl rinkimų rezultatų ypač nerimauja radikalieji nacionalistai, nes šimtų tūkstančių pabėgėlių balsavimas savo gimtose vietose arba paštu kelia grėsmę valdžiai miestuose, užimtuose per „etninę valymą“ arba karo veiksmus.

Beirutas. Karingoji proairaniska islamistų organizacija „Hizbollah“ pirmadienį pareiškė esanti nustebinta, kad Libano pareigūnai nusprendė susitikti su JAV Valstybės sekretore Madeleine Albright. „Kadangi mes smerkiame JAV politiką, kuri visada buvo nukreipta prieš mūsų tautą ir teises, mes nemanome, kad savo kelionės metu ji turėtų atvykti į Libaną“, rašoma Reuter agentūrai faksu atsiųstame pranešime. M. Albright pirmadienį lankėsi Libane, kurį JAV vis dar laiko pačios didžiausios rizikos zona, ir susitiko su prezidentu Elias Hraw ir premjeru Rafik al Harir. Iš pradžių M. Albright darbotvarkė buvo laikoma paslaptimi. „Mes esame nustebinti, kai Libane yra pareigūnų, kurie nori šio vizito ir tikisi iš jo kažko gero, nes mūsų nuomone, ji linki mums tik blogio ir agresijos“, sakoma „Hizbollah“ pareiškime.

Jeruzalė. „Tai, kas šiuo metu vyksta Ras Al Amoud, nėra gerai Jeruzalei. Tai taip pat nėra gerai Izraelio valstybei“, pirmadienį sakė Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu ir pasmerkė žydus naujakuriam, kalbedamas apie Rytų Jeruzalės kvartalą, kuriame sekmadienį naujakuriai užėmė du namus. Kalbedamas apie JAV ir žydų fondus, B. Netanyahu sakė, kad Izraelis ketina tęsti statybas Jeruzalėje, kurią laiko savo sostine, tačiau nori tai daryti pagal vyriausybės patvirtintą planą. Naujakurių veiksmams įpykdė palestiniečius, kurie Rytų Jeruzalę laiko savo būsimos valstybės sostine.

Koroliov, Rusija. Stoties „Mir“ kompiuterių sistema sekmadienį išsijungė, dviems jos blokams pateikus neteisingą informaciją, pirmadienį spaudos konferencijoje Skrydžių valdymo centre pareiškė skrydžių vadovo pavaduotojas Viktor Blagov. Anot jo, tyrimais išaiškinta, jog vienas šių blokų buvo atsiųstas į stotį „Mir“ 1995 metais, kai tada buvo problemų dėl kompiuterio. Jie pragulėjo stotyje 2 metus. V. Blagov nuomone, anaipol ne idealiomis sąlygomis. Dabar laisvą skrendančiojo stotyje „Mir“ elektra aprūpinamas tik pagrindinis blokas ir modulis „Kvant-1“. Tačiau elektros energijos netruksta, nes stoties akumuliatoriai įkrauti. Iki trečiadienio planuojama visiškai sutvarkyti pagrindinį kompiuterį ir paleisti prietaisus, kurie automatiškai atgręžia stotį į Saulę.

Į paskutinę kelionę palydėta Motina Teresė

Kalkuta, rugsėjo 13 d. (Reuter-BNS) — Kalkutos „Labdarininkų misionierių“ namuose seštadienį buvo palaidota ordino įkūrėja, už savo atsidavimą vargšams, ligoniams ir atstumtiesiems „Lūšnų šventąja“ praminta katalikų vienuolė Motina Teresė.

Dūdmaišių raudos bei būgnų gaudimas lydėjo Motiną Teresę į paskutinę kelionę Kalkutos gatvėmis, kur vienuolė gyveno ir aukojosi kitiems beveik pusę amžiaus.

„Paklydėlių Motina“ didžiąją savo gyvenimo dalį praleido nepriteklėje bei skurdė, nutolusi nuo jaudinančių cemonijų, kokiomis ji buvo palydėta į paskutinę kelionę.

Kareivių būrys atidavė pagarbą ir pakėlė ginklus, kai aštuoni Indijos armijos kareiviai išnešė Motinos Teresės kūną iš Šv. Tomo bažnyčios į Kalkutos centrinę aikštę.

Minios žmonių išsiriavo aplink kelią, daugelis iškelė plakatus bei Motinos Teresės nuotraukas. Žmonės veržėsi bent akies kraštelį žvilgtelėti į karstą.

Pasak Reuter, Motina Te-

resė atrodė ramiai mieganti. Jos gilių raukšlių išvagota veidas dengė baltos šilko skraistė su rožių ornamentais, kurių kraštai buvo išsiuvinėti sidabro gijomis. Kaip reikalaujama Motinos Teresės misionierių organizacijos įstatuose, ji buvo apvilta baltu sariu su trimis mėlynomis juostomis. Vienuolės rankose buvo įdėtas rožančius, o jos karstą dengė Indijos vėliava.

Karstas, nuo lietaus uždengtas plastiko gaubtu, gatvėmis buvo vežamas ant pastoto, kuriuo prieš kelis dešimtmečius buvo vežamas Mahatma Gadihi kūnas.

Motinos Teresės laidojimą dalyvavo JAV prezidento žmona Hillary Clinton, Italijos prezidentas Oscar Luigi Scalfaro, Jordanijos karalienė Noor, Ispanijos karalienė Silvia, Belgijos karalienė Fabiola, Kanados ministro pirmininko Jean Chretien žmona Aline Chretien aukšti kitų valstybių pareigūnai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 17 d.: Šv. Robertas Bellarmine, Bažnyčios mokytojas (1542-1621); Robertas, Algaudas, Mantvinas, Sigutė.

Rugsėjo 16 d.: Šv. Kornelijus (mire 253 m.) ir Kiprijonas (mire 258 m.), kankiniai; Eufemija, Liudmila. 1867 m. rašytoja Sofija Pšibiliauskienė — Lazdynų Peleda.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KA GERIAU PASIRINKTI?

Šiuolaikinė medicina mums gali pasiūlyti daugybę įvairių vaistų. Suskandus galvai ar skrandžiui, kamuoiant nemigai ar slogai, esant kitiems negalavimams, mes vos ne kasdien naudojame vaistus. Tai patogu ir efektyvu. Tačiau niekad nesusimąstom, kad, dažnai vartojant medikamentus, jų veiksmingumas laikui bėgant silpnėja, t.y. duoda priešingą, nei tikėtasi, efektą. Antibiotikai, naikindami organizme bakterijas, tuo pačiu silpnina organizmo imuninę sistemą ir t.t. Tačiau ūmių susirgimų ar traumų atveju, kai gyvybei gresia pavojus vaistai nepakeičiami.

Naudodami vaistus, mes dažniausiai tik nuslopiname ligos simptomus. Ligos simptomai — organizmo „SOS“ signalas, kuris reiškia: atkreipk dėmesį į savo kūną, iešk signalo atsiradimo priežasties ir skubiai šalink! Teisinga mityba, fizinis veiklumas, optimistinės pažiūros yra mums gyvybiškai svarbūs. Jei teisingai maitinsime ir valysime organizmą, mes atstatysime savo organizmo pusiausvyrą, t.y. visos organizmo sistemos veiks harmoningai, „kaip gerai suderintas orkestras“. Žmogus tokioje būsenoje jaučiasi puikiai, jis — laimingas, tad jam lengviau ir greičiau įveikti ligą. Jo organizmas sugeba pats apsisaugoti nuo mikrobų, infekcijos, alergijos, vėžio, t.y., atspariam organizmui kenksmingi dirgikliai nepavojingi.

Dr. Tei-Fu Čen, ilgus metus studijavęs augalijos pasaulį, gydomąsias žolių savybes ir jų galią, bei besigalindamas į senovės sveikos mitybos tradicijas, 1982 m. įkuria „Sunrider Internacional“ bendrovę. „Sunrider“ produkcija — tai natūralus, sveikas, pilnas maistas, aprūpinantis organizmą lengviausiais pasisavinamais maistingomis medžiagomis. Vartojant „Sunrider“ produktus suvartosite maistą, kurio sudėtyje daugiau nei 90 rūšių maistingųjų žolių, užaugintų be chemikalų, padarytų subalansuotame ir koncentruotame pavidale. Tuo pat metu organizmas bus aprūpintas lengvai įsisavinamais angliavandeniais, mineralinėmis medžiagomis, vitaminais. Visa tai normalizuoja atskirų organų veiklą ir balansuoja visas pagrindines organizmo sistemas.

„Sunrider“ siūlo per 100 įvairių produktų, skirtų: — gerti sveikai; — valgyti sveikai; — atrodyti sveikai; — gyventi sveikai.

Viena pagrindinių produktų serijų yra „Sunergy“. Šios serijos produktai pagaminti iš turtingų vitaminais ir mineralais rinkinių žolių bei kitų augalų. Jie skirti kūno ląstelių mitybai ir valymui bei kūno sistemų darbo subalansavimui. Pvz., šios serijos produktą „Calli“ arbatą senovės kinų vienuoliai sukūrė tam, kad „taptų aiškesnis mąstymas“. Šis produktas skatina ląstelių atsistatymo procesą, valo ir pašalina iš organizmo medžiagų apykaitos atliekas. Kitas serijos produktas „Nu Plus“ aprūpina organizmą tuo maistu, kurio jam iš tiesų reikia, o ne tuo, kurio „nori mūsų akys“. Kūno svorio suregulavimui siūlo „Vitalite“ serijos produktus. Mes puikiai žinome, kad apkūnumas ar liesumas tai labiausiai paplitę neteisingos mitybos reiškiniai. Kad sumažintų kūno svorį,

daug kas siūlo pakeisti maistą cheminiais preparatais. Tokiu atveju svoris mažėja dėl organizme prarandamo vandens, baltymų ar raumenų audinių. Taigi rezultatas — laikinas svorio sumažėjimas, pastovus alkio bei silpnumo pojūtis, suvystusi oda bei suglebę raumenys. „Vitalite“ serijos produktai aprūpina organizmą pilnavertišku maistu, pakankamu energijos kiekiu, kad jis galėtų deginti riebalus, o ne baltymų ar raumenų audinius. Šio produkto užduotis — aprūpinti organizmą optimaliu maistu ir atpratinti netinkamai maitintis.

Kita produktų serija — „SunSport“. Tai produktai, skirti sveikiems, stipriems ir veikliams žmonėms, kurie nori išlaikyti puikią fizinę formą. Jie padeda išlaikyti aktyvų gyvenimo ritmą, didina fizinę ištvermę, padeda organizmui atsistatyti po didelių fizinio krūvio ar karščiavimo, sergant.

Odos priežiūros ir kosmetikos — „Kandessn“ serija, tai aukštos kokybės asmenų higienos, odos priežiūros ir kosmetikos priemonių rinkinys. Ši produkcija sukurta vien tik natūralių medžiagų pagrindu, nenaudojant mineralinių aliejų, dirbtinių dažų, gyvulinės kilmės produktų, kurie užkemša odos poras, sukelia alergiją. Mūsų oda, tai didžiausią plotą užimantis kūno valymosi organas. Mūsų mityba atsispindi mūsų odoje. Unikalus „Sunrider“ bendrovės produktas yra „grožio perla“, kurie jaunina odą iš vidaus. Kiti produktai skirti išoriniam naudojimui.

Gyventi sveikai serija skirta namų ir gyvenamosios aplinkos valymui, daržovių, vaisių, net mėsos, žuvies, paukštienos nuoplovimui. Produktai yra natūralūs, augalinės kilmės, labai veiksmingi ir nekenksmingi. Jie naikina bakterijas, pirmuonis, grybelius, parazitus, pašalina kenksmingus herbicidus, pesticidus, vaškinių padengimų, suteikdami produktui geresnį skonį, išvaizdą ir ilgesnį išsilaikymą.

Daiva Kristina Meilus

NAUJA ŠIRDIES DARBA REGISTRUOJANTI APARATŪRA

Kauno medicinos akademijos Kardiologijos klinikoje rugpjūčio 11 d. buvo baigta montuoti ir išbandyta kompiuterizuota visą parą širdies darbą registruojanti aparatūra.

Modernią, 82,000 Vokietijos markių kainavusią elektrokardiogramų techniką, klinikai padovanojo Anglijos lietuvis Petras Varkala.

Vokietijos medicinos technikos bendrovė „Marquette Helige Medical Systems“ pagamintas aparatas nesudaro sunkumų ligoniui ne tik gulint, bet ir judant 24 val. registruoti širdies darbą.

Kauno kardiologijos klinikoje sumontuotas naujosios kartos kardiologinis aparatas yra vienintelis toks prietaisas Baltijos valstybėse.

Kaip sakė klinikos gydytojas Rimvydas Šlapikas, šiuo aparatu per metus bus galima diagnozuoti daugiau nei 200 širdies skausmais besiskundžiančių pacientų, paskirti tinkamą gydymą miokardo infarkto persirgusiems ligoniams.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

T. JONAS DANYLA, SJ, ŠVENČIA
75 M. SUKAKTĮ

Kun. J. Danyla, SJ.

T. Jonas Danyla gimė 1905 m. lapkričio 4 d. Pagiriu parapijoje, Liliūnų kaime, ketvirtas iš šešių vaikų Antano Danylos ir Uršulės Vėbrautės šeimoje.

Mokėsi Pagiriu pradinėje mokykloje ir Ukmergės gimnazijoje. 1925 m. rugsejo 15 d. įstojo į Jėzaus Draugiją. Noviciatą atliko S'Heerenburge (Olandijoje). Po to studijavo filosofiją Valkenbure (Olandijoje), teologiją Prancūzijoje ir Belgijoje.

Baigęs filosofijos studijas, keletą metų dėstė lietuvių kalbą Jėzuitų gimnazijoje Kaune ir studijavo lituanistiką Vytauto Didžiojo universitete. Treciatą atliko Prancūzijoje (Nancy mieste).

Kunigystės šventinimus gavė Belgijoje (Liuvene) 1937 m. rugpjūčio 24 d.

Primicijas — iškilmingai šv. Mišias aukojo tėviškės bažnyčioje — Pagiriuose 1937

m. rugsejo 5 d. Po to dirbo Jėzuitų gimnazijoje inspektorium. Sovietams okupavus Lietuvą, buvo Pagryžuvio namų rektorius, o 1941 m. rudeniį paskirtas Jėzuitų gimnazijos direktorium. Po metų grįžo į Pagryžuvį ir buvo naujokyno magistras iki 1948 m. rudens, kol sovietinė valdžia naujokyną uždarė. Porą mėnesių praleidęs Tytuvėnų bernardinų vienuolyno patalpose, t. Danyla išvyko su naujokais į Šiaulius, o kitų metų pavasarį visus vienuolynus valdžiai likvidavus, t. Danylai teko dirbti vikaru Žasliuose, bet po kelių mėnesių buvo suimtas, įka linitas Vilniuje, Lukiškių ka lėjime ir po metų išsiųstas į lagerį Kazachstane.

1956 m. grįžo į Lietuvą, dirbo Jiene, Beizonyse. 1962 m. vėl buvo suimtas, bet po pusmečio grįžo į laisvę. Buvo paskirtas klebonu į Stirnius. 1969 m. perkeltas į Bijutiškį. Sušlavavus sveikatai, atvyko į Garliavą. Čia šventė 90 m. amžius sukaktį: o štai 1997 m. rugpjūčio 24 d. jis šventė deimantinį (60 metų) kunigystės jubiliejų!

T. Jono Danylos amuo yra itin ryškus ir svarbus Lietuvos jėzuitų pokario istorijoje. Jis beveik 40 metų vadovavo provincijai kaip jos vyresnysis, t.y. provincijolas, ir tiek pat metų vadovavo pagrindžio sąlygomis veikusiam jėzuitų naujokynui. Be to, jis yra daug nuveikęs, formuojant pagrindžio kunigų seminariją, ruošiant būsimuosius kunigus sielovadiniam darbiui. Pravedė daug kartų rekolekcijas savo vienuolijos nariams ir įvairių kongregacijų seselėms vienuolėms. Drąsiai demaskuodavo

ateistų skleidžiamą melą spaudoje keliu.

Savo tauriu, šviesiu kunigisko gyvenimo pavyzdžiu, giliu, išvalgiu protu, paprastumu, principingumu, švelnumu, taktiškumu ir tėviškai rūpestinga jaunų širdžių globa t. Danyla padėjo susiformuoti ne vienam jaunam jėzuitui ar dieceziniam kunigui. Užtat šį uolų Kristaus vynuogyno darbininką su pagarba, dėkingumu ir meile prisimena visi tie, kurie turėjo progos naudotis jo nurodymais, patarimais, dvasiniu vadovavimu, medžiagine ar morale pamara.

Didelė Dievo dovana buvo suteikta Lietuvos katalikams, o ypač jėzuitų provincijai t. Danylos asmenyje. Per 60 kunigisko tarnybos metų šis uolus Dievo tarnas ištikimai ir ištvermingai aukojosi didesnei Dievo garbei ir nemariųjų sielų gerovei, ir toji kilni jo gyvenimo auka atnešė gausių vaisių.

INDIJOS MISIONIERIUS — T. DONATAS SLAPŠYS, SJ, ŠVENČIA 50 M. KUNIGYSTĖS JUBILIEJŲ

Kun. D. Slapšys, SJ.

Lietuviai jėzuitai visada pasižymi savo teisumu ir nepavargstancia dvasia. Lietuvoje jų nesulūgdė komunizmo audra. Šiaurės Amerikoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje jie buvo visų išeivių religinis ramstis. Jie pasiekė ir tolimąją Indiją, kurioje jau nuo 1950 metų darbuojasi tėv. Donatas Slapšys, SJ.

T. Donatas Slapšys gimė Lietuvoje, kurią paliko Antrojo pasaulinio karo metu. Atlikęs noviciatą Lietuvoje, studijavo filosofiją Berchmanskolleg, Munchene. 1947 m. liepos 27 d., kardinolo Faulhaber buvo įšventintas į kunigus. Toliau gilino studijas Coteau, LA, ir Fordhomo universitete, New Yorke.

Į Indiją atvyko 1950 m. spalio 26 d. Čia greit išmoko indų — marathi kalbą ir pradėjo misionieriaus darbą. Visur pasižymėjo savo energija, užsidegimu ir stropumu. Buvo nenuilstantis keliautojas. Vaziuodavo visur, kur būdavo reikalingas. Steigė bažnyčias, prieglaudas, formalias bei neformalias mokyklas. Lankė parapijiečius, suteikdamas jiems religinius patarnavimus ir padėdamas sunkiais gyvenimo momentais. Jo darbas buvo planingas. Jis žiūrėjo ne tik į dabartį, bet kad religijos sėkla augtų, ir bręstų žmonių širdyse.

T.D. Slapšys praleido 8 m. — Sangamner, 9,5 m. Rahata, 8 m. Ahmednagar, 6 m. Songaon, 2 m. Kurduwadi, 5 m. Kopergaon, 4 m. Godegaon, 4 m. Shevgaon, ir dabar toliau darbuojasi Songaon apylinkėje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažyminti, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto			
	metams	3 mėn.	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausiasis redaktorius - Donatas Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpelis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasitikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ZIUBA, M.D.
INDRE RUDAS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Suite 2C,
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPEH
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7700

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Pakruojo rajono taryba pri-tarė gimnazijos steigimui „At-žalyno“ vidurinės mokyklos bazėje. Per kelerius metus mo-kykla palaipsniui bus pertvar-kyta į gimnaziją. Čia mokslei-viai geriau pasiruošę stoti universitetinio lygio aukštą-sias mokyklas. (VL)

BŽ, 1997, Nr. 15

• 1414-1418 m. Nepos 7 d. Konstancoje, Vokietijoje, įvyko 16-tasis visuotinis Katalikų Bažnyčios susirinkimas, svarstęs ir Lietuvos Didžiosios Kunigaitystės klausimus.

JAV LB XV TARYBAI SUSIRENKANT

JURGIS JANUŠAITIS

Šių metų pavasarį JAV Lietuvių Bendruomenė išrinko naują — XV Tarybą. Rinkimų metu į Tarybą buvo perrinkti 39 XIV Tarybos nariai ir 28 nauji. Taigi JAV LB XV Taryboje darbuosis 67 nariai. Tarybos suvažiavimu rūpinasi bendruomenininkas Algimantas Gečys, o jam talkina kiti darbštūs komiteto nariai.

XV Tarybos sesija vyks rugsėjo 27-28 d. Philadelphia, „Westin Suites“ viesbutyje. Tarybos sesija, neabejotinai, nuosirdžiai rūpinsis Globos komitetas, kuriame matome nuosirdžius bendruomenininkus: pirm. Algimantą Gečį, Romą Krušinskį, Juozą Majauską, Jeanę Dorr, Teresę Gečienę, Liną Kučą, Aušrą Zerr-Mameniškiene, Vyta Macioną, Kristiną Volertienę, Rimantą Stirbį. Sesijos ruošos talkoje dalyvauja LB Pietryčių apygardos valdyba (pirmininkas Kęstutis Česonis) ir Philadelphia bei Pietinės New Jersey LB valdyba.

Kaip matome, globos komitetas plačios apimties, tai manytina, kad ši JAV LB Tarybos sesija bus labai gerai priimta ir globota. Pirmoje XV Tarybos sesijoje bus svarstyta rimtų, su LB surištų klausimų, o taip pat išrinkta trejiems metams valdžia: Tarybos prezidentas, naujas Krašto valdybos pirmininkas, Garbės teismas ir kontrolės komisija.

Tarybos nariai, vykdamie į sesiją, turi gerai apmąstyti Lietuvos Bendruomenės pagrindinius uždavinius, būtinus išsivijos išlikimui. Sesijoje nepamiršti savo išminties, iškalbingumo prašant nuolatos žodžio „del tvarkos“, kaip dažnai pasitaiko ir tas sugaišina laiką, sukelia menkos vertės diskusijas, nuo kurių nukentima sesijos darbas. Labai svarbus punktas — naujos valdžios rinkimai.

Renkant pagrindinius pareigūnus, reikėtų atsivelti į jų tinkamumą toms pareigoms. Pirmininkas turėtų būti uolus bendruomenininkas, turintis bendruomeninio darbo ilgesnį patirtį, ramus, gyvenimo būdo, tolerantiškas, na, ir darbštus, sugebantis dirbti konkrečius darbus, o ne vien tik posėdžiauti. Atsimintina, kad Lietuvos Bendruomenės pirmieji uždaviniai — rūpintis lietuvių išlaikymu už Lietuvos ribų, taigi ir Amerikoje, išlaikant lituanistines mokyklas, rūpintis išlaikyti ir ugdyti kultūrinę veiklą, meno ansamblius, tautinių

šokių vienetus, rūpintis kultūrininkais, socialinėmis vietos problemomis, ir daug kitų būtinų uždavinių, kuriais turėtų rūpintis JAV LB Krašto valdyba. Tad šioms uždavinims įgyvendinti ir turime visų pirma skirti visuotinių dmesį.

Tėvynės reikalai neužmirštini, bet nereikėtų visas jėgas mesti bendradarbiavimui su Lietuva, o ypač politikoje. XIV Taryba baigia darbą. Ar ji dirbo pakankamai gerai? Čia girdime įvairių nuomonių, kas paskutiniaisiais metais atsiliepė ir aukų surinkimui Vasario 16-tosios proga. Aukos sumažėjo. Reikia tą žalą skubiai bandyti atitaisyti, ieškoti būdų, kaip sudominti tėvynininkus savo aukomis remti būtiną lietuvių išlaikymo darbą, kuriuo rūpinasi ir JAV Lietuvių Bendruomenė.

Stebinti XIV Tarybos, Švietimo tarybos, Socialinių reikalų tarybos, Kultūros tarybos darbus, tenka pasidžiaugti, kad Regina Kučienė, Birutė Jasaitienė, Alė Keželiene atidavė didelę duklę Lietuvos Bendruomenei.

Tad nuosirdžiai sveikiname JAV LB XV Tarybos narius, suvažiuosiančius į pirmąją sesiją, ir linkime sėkmingo darbo, gražaus sutarimo, vykdam didžiulius lietuvių gyvenimo bei lietuvių išlaikymo darbus.

PERDUODANT ESTAFETĖS VĖLIAVĖLĘ

Rugsėjo 27-28 d. Philadelphiaje įvyksta JAV LB Tarybos sesija, kurios metu XIV Taryba Lietuvos Bendruomenės veiklos estafetės vėliavę perduos naujai išrinktajai XV Tarybai.

Didelė paguoda, kad ir po 45 metų Lietuvos Bendruomenė tebėra stipri, demokratiška ir ištikima pagrindiniams tikslams — Lietuvai bei lietuvių bei.

Į Lietuvos Bendruomenę su kiekvienais rinkimais įsileja naujo kraujo ir į vadovybę ateina naujų žmonių. Ir į XV Tarybą išrinkta per dvidešimt naujų narių. Tuo būdu organizacija demokratišku keliu atsinaujina. Iki šiol visuomenėje mažiau žinomi asmenys už kelerių metų gali tapti natūralūs visuomenės autoritetai.

XIII ir XIV Tarybos pateko į

JAV LB East Chicago apylinkės valdybos rengtoje gegužinėje Vilnių sodyboje Schererville, IN, iš kairės: G. Brazaitis, A. Moliejus, prel. dr. I. Urbonas ir J. Neverauskas.

istorinius sukūrus. Vienas pagrindinių LB tikslų — padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę nepriklausomybę — 1990 m. realizavosi. Dabar tenka, šalia lietuvių išlaikymo išsivijoje, talkinti nualintai Lietuvai atstatyti ant kojų. Tačiau, kad LB savo darbą galėtų tęsti toliau, reikia talkinti PLB ir JAV LB vadovyboms, kad jos susitartų.

Teisėtai būtų galima klausyti: kokią autoritetą gali turėti organizacija, jei jos aukščiausios vadovybės tarpusavyje nesutaria?

Silytina, kad dar iki sesijos Philadelphiaje PLB ir JAV LB valdybos surastų susitarimo formulę, o sesija ją ratifikuotų. Tuo būdu sesijos metu būtų išvengta nereikalingų varginančių ginčų.

XV Tarybos pirmosios sesijos dalyviams reikėtų ilgiau nesustoti prie praėjusių, susikoncentruoti į ateitį. Iš daugelio ateities darbų, išrinktini keli pagrindiniai, kuriems skirtas pagrindinis dėmesys ir koncentruotinos pastangos. Taip pat busimasis JAV LB vadovybė ir gerą kitų organizacijų bei privačių iniciatyvą neturėtų žiūrėti kaip į konkurenciją, o priimti kaip pozityvų bendradarbiavimą.

Visiems, vykstantiems į Philadelphiajos LB Tarybos sesiją, linkiu atsivelti naujų minčių ir idėjų, kad Lietuvos Bendruomenės buvimą realiai pajustų ne tik išsivija, bet ir Lietuva.

Dr. Zigmas Brinkis

• 1955 m. rugsėjo 11 d. Pa-
nėvėje įvyko pirmieji pokario
vyskupų šventimai (Lietuva
buvo tuomet okupuota bolševikų): buvo konsekruotas vysk.
Petras Maželis ir vysk. Julijonas Steponavičius.

SKURDŽIOS ŽINIOS APIE SKURDĄ

„Lietuvos rytas“ rašo, kad kiekviena institucija Lietuvoje nustato skirtingą valstybės skurdo ribą.

Statistikos departamento namų ūkio tyrimų skyriaus apskaičiavimais, žemiau skurdo ribos gyvena 18 proc. Lietuvos gyventojų. Darbo ir socialinių tyrimų institutas nurodo beveik 2 kartus didesnę skurdo dydį ir teigia, kad Lietuvoje yra 30 proc. višiškų skurdžių.

Absoliucios skurdo ribos atitinkmuo Lietuvoje yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skaičiuojamas minimalus gyvenimo lygis. Praėjusiais metais tai buvo 166 litai. Santykiškai skurdo riba — 226 litai. Šiais rodikliais remdamasis, skurstančių ir skaičiuo Statistikos departamentas.

Darbo ir socialinių tyrimų instituto direktoriaus Algio Šileikos nuomone, nė vienas iš šių skaičių netinka, siekiant apibūdinti skurdo ribą. Institutas sumodeliavo minimalaus gyvenimo lygio rodiklį. A. Šileikos nuomone, reikiantį mažiausios vieno žmogaus poatitiktą, ir laikosi nuomonės, kad pernai absoliutaus skurdo riba buvo 250 litų.

Nors abi minėtos institucijos nurodo skirtingas skurdo ribas ir skurstančių skaičių, abi ištaigos sutinka, kad didžiausias skurdas — kaime, vidutiniuose miestuose ir mažose miesteliuose. Tyrimų duomenimis, „skursta“ didėle pensininkų dalis, be to, skurda tiesiogiai proporcingas vaikų skaičiui šeimoje.

Taciau Statistikos departamento Namų ūkio tyrimų skyriaus viršininkė Zita Šniukštienė sako, kad tyrimo rezultatai nėra absoliučiai tikslūs.

Tyrimė nedalyvavo valkatos, landynių gyventojai, be to jame neatspindi valstybės parama žmonėms. Apklausančias gyventojus neretai buvo aišku, kad anketose nurodytos ne visos šeimos ar žmogaus pajamos — šešelinė ekonomika nepateko į tyrimą.

Pasak Z. Šniukštienės, aki-vaizdu, kad ir kaime skurdas nėra toks baisus, kaip rodo skaičiai. Kaimiečiai užsiaugina daržovių, mėsos ir remia mieste gyvenančius vaikus. Nors kai kurių pensininkų pajamos palyginti kuklios, dauguma jų turi didelių seniai įrengtų butų, automobilių bei šolį. Tuo negalėtų pasigirti didesnius už pensijas atlyginimus gaunantys jauni žmonės.

PAGREITINTAS TELEFONU ĮVEDIMAS

Apie porą milijonų litų kainavusi nauja skaitmeninė telefono stotis pagaliau suteikė viltis įsivesti telefonus ir Šilutės gyventojams. Eileje laukia pustrčio tukstancio gyventojų, o naujoji stotis išplečiama 1,500 abonentų.

Šilutėje, kurioje gyvena apie 23,000 žmonių, jau bene dešimtmetis stotis nepelsta. Ligi šiol ji aptarnavo tik 4,000 telefono abonentų.

Vien imonių mieste įregistruota apie 2,000, tad gyventojai, nesulaukdamie, kada bus įvestas telefonas, naudojo darboviečių telefono linijų vakarinių režimų. Ši paslauga gelbėjo iš padėties, bet dėl jos nuolat kildavo painiavos dėl apmokėjimo.

Naujesiems „Telekomo“ skaitmeninės stoties klientams Šilutėje įrengti telefoną kainuoja apie 900 litų.

Kitą pavasarį skaitmeninė telefono stotis bus išplesta dar 2,000 abonentų.

Danutė Bindokienė

Ji buvo ryšys tarp Dievo ir žmonių

Šis šimtmetis pasauliui davė Staliną, Hitlerį ir daug daugiau žiaurių, žmoniją skandinsiu kanciose, diktatorių, tačiau jis davė mums ir didįjį artimo meilės simbolį — Motiną Teresę, kurios palaidai buvo palaidoti praėjusios savaitės gale Indijoje. Ir galbūt viena sena, trapi, artimo meile liepsnojanti, vienuole, paaugėjusi visą savo gyvenimą rūpintis vargingiausiais iš vargingiausių, parodė, kad žmonija vis dėlto dar yra verta Aukščiausiojo malonės.

Stebint Motinos Teresės laidotuves, visų pirma nejučiomis palyginame jos gyvenimą ir tas nepaprastas iškilmes, kurių ji susilaukė po mirties. Juo labiau, kad vos prieš porą savačių kitoje pasaulio pusėje reikėjo nemažai pastangų, kol valstybės valdovai sutiko užvėsią princesę laidoti su ypatingomis, tik karališkajai šeimai skirtomis, apeigomis. Jeigu ne liudinių gyventojų ir žiniasklaidos nuomone, princesė Diana būtų palaidota kur kas paprasčiau.

Galbūt Motinos Teresės laidotuvių iškilmės buvo dar išpūdingesnės, kadangi Indija nėra krikščioniškas kraštas. Iš tikrųjų krikščionys joje sudaro gyventojų mažumą, tik apie 20 milijonų, kai tuo tarpu yra 670 mln. indų ir 130 milijonų musulmonų. „Motina Teresė buvo ryšys tarp visų mūsų ir Dievo“, — pasakė viena indė, atėjusi į Šv. Tomo bažnyčią, kur buvo pašarvota senukė vienuolė. Besirūpindama kenciančiais, ligoniniais, benamiais, našlaičiais, apleistaisiais, Motina Teresė neklausė, kokias religines bendruomenes priklauso jos globa ir meilė buvo skiriama visiems vienodai. Ar ji jautė, kokią nepaprastą įtaką tas artimo meilės darbas darė aplinkai ir galbūt visam pasauliui, sunku pasakyti, tačiau po Motinos Teresės mirties dar akivaizdžiau sušvito jos asmenybės kilnumas, pasiaukojimas ir tarnavimas visiems, reikalingiems pagalbos, net labiausiai likimo nuskrįstusioje vietoje, kuriam ji pašventė save, priimdama vienuolės įžadus.

Nors Motina Teresė buvo gimusi Albanijoje, bet didžiausią savo gyvenimo dalį praleido Indijoje. Antroji tėvynė Indija įvertino šios kuklios vienuolės darbą ir savo padėką išreiškė laidotuvių iškilėmis, paprastai skiriamomis garbingiausiais valstybės va-

dams. Visą gyvenimą praleidusi su pačiais neturtingiausiais, visuomenės atmetaisiais, Motina Teresė į amžino poilsio vietą buvo palydėta generolų, prezidentų, kardinolų, bet ir tų, kuriems ji skyrė savo globą.

Galima sakyti, kad ji buvo labiausiai žinoma šiandieninio pasaulio moteris, pažįstama valstybių galvoms, Katalikų Bažnyčios hierarchijai, bet labiausiai vargšams, kuriems ji tarnavo. Motina Teresė tikrai tikėjo Kristaus žodžiais: „Ką padarysite vienam iš pačių mažiausių, man padarysite“. Savo apaštalinimo misiją pradėjusi be jokios paramos iš šalies, iki mirties išaugino 4,000 seserų bendruomenę, išsiplėtusią per 120 valstybių, su bent 500 įvairių istaigų, kurių paskirtis — ta pati, kaip Kalkutoje — rūpintis ligoniniais, beturčiais ir apleistaisiais.

Sau garbės Motina Teresė neieškojo, tad galbūt visas tas laidotuvių iškilmingumas išaukštų tik geraširdišką šypseną jos raukšletame veide. Vienok savo populiarumą ji ne kartą panaudojo, kad gautų lėšų ir paramos globojamiems vargšams. Ji suprato reklamos vertę modernaus pasaulio gyvenime ir nesidrovo ja pasinaudoti, jeigu tai suteikė daugiau galimybių padėti pagalbos reikalingiems. Po Motinos Teresės mirties buvo nuolat kartojama, kad jos darbai niekuomet nebus užmiršti. Prasmingiausias paminklas šiai ypatingai vienuolei būtų jos darbų tęstinumas: kad kiekvienoje valstybėje, kurios atstovai nuvyko į laidotuves, o ypač pacoje Indijoje, būtų pakeista pažiūra į vargstančiuosius ir skiriama jiems daugiau pagalbos.

Daug kartų Motina Teresė vadinta šventąja ir jau dabar siūloma Vatikanui, kad kuo greičiau būtų pradėta beatifikacijos byla. Tačiau, pagal tradicijas, turi praeiti bent penkerių metų laiko tarpas, kol tokia byla pradėdama. Vatikanas sutinka, kad Motina Teresė yra labai gera kandidatė altoriaus garbei, vienok visa tai ims laiko. Ar ji ilgainiui bus paskelbta šventąja, ar nebus, tuo tarpu nėra esminis reikalas. Kur kas svarbiau, kad daugiau rūpestio būtų skirta gyviesiems, remiant jos įsteigtų labdarinių misionierių seserų pastangas eiti Motinos Teresės parodytu keliu.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

Prancūzija paliko neužmirštamą įspūdį: mažai nuo karo nukentėjusi, maloniai vaišinga, parduotuvės pilnos gėrybių. Tik ne kartą liūdnokai pasijutome su tais ligoninė švarkeliais... dar liūdniau buvo, kad kišenėse švilpė vejai. Iš Vokietijos mus išleido tušiomis, nors kažkas buvo žadėjęs, o iš mūsų vadovo ir organizatoriaus Paryžiuje gavome po kelis šimtus frankų. Užteko tik kelioms atvirutėms pasiųsti mūsų artimiesiems. O ką nors parvežti — užmiršk... Nežinom kokiomis sąlygomis Katalius buvo susitaręs su klubais, nematėme jokios apyskaitos. Nesiskundėme, o buvome dėkingi ir laimingi, kad pamatėme tokį puikų svetimą

kraštą, pamatėme pasakiškai gražų Paryžių. Už tai dar vis dėkingi Umbraziūnui, Deltuvai ir kitiems Paryžiaus lietuviams.

Prancūzija mums patiko, o kai kurie mūsų patiko prancūzams. Kalbino pasilikti, aišku, per Katių. Kaip vėliau teko patirti, jis buvo priza-dėjęs, o gal ir susitaręs su bent keliais klubais. Tuoj susigundė Aleksas Lauraitis ir pasiliko Bellegarde mieste, kur buvo sudaręs gerą įspūdį. Tačiau greit patyręs, kad nemokant kalbos pradžia gan komplikuota, jis grįžo į Vokietiją ir išemigravo į Ameriką. Algiui Biručui ir man Mulhouse klubo pasiūlymas buvo arčiau dušios. Mulhouse

miestas yra Elzase, kur daugelis kalba, ar bent supranta, vokiškai. Ir kita problema buvo išspręsta: Birutis norėjo likti iki jo tėvai emigruos iš Vokietijos, o aš norėjau grįžti pas žmoną ir tik tada apsispręsti. Klubas su viskuo sutiko. Tas klubas vadinosi „L'Esperance“.

PRANCŪZIOJE

Komandoje, kuri vadinosi „L'Esperance“, arba lietuviškai — „Viltis“

1948 metais emigracija iš DP stovyklų Vokietijoje buvo prasidėjusi. Trys draugai, kurie iš Muencheno persikėlė į Scheinfeldą ir staiga į padangę iškėlė „Kovo“ krepšinio komandą, buvome — J. Grun-zauskas, mano „ginklanešys“ S. Ginciauskas ir aš. Visi trys nutarėme emigruoti Australijon. Užsiregistravome. Tačiau grįžtant iš gastrolių Prancūzijoje, man jau buvo aišku,

kad vyksiu į Prancūziją, kur laukia krepšinis, butas, išlaikymas ir gal dar daugiau. O Australijoje laukė dveji metai darbo valdžiai ir be pasirinkimo. Liūdnokas buvo atsisveikinimas, nes jaučiau juos apvylęs...

Iškeliavau vienas, nes man sakė, kad įvažiavimas atskirai bus lengvesnis. Taip ir buvo. Prie sienos pasitiko klubo atstovai ir visi formalumai bematant buvo sutvarkyti.

Nenujauciau kiek daug vilčių ir išgyvenimų man žada šis miestas. Nežinojau, kad išgysiu draugų visam gyvenimui. Atsiskleidė naujas, niekad nesvajotas mano biografijos puslapis. Pati komanda žaidė seniausioje Prancūzijos lygoje ir Elzaso pirmenybėse. Viltį teikė pats komandos pavadinimas — „L'Esperance“ — „Viltis“.

(Bus daugiau)

Buvs Mulhouse FCM žaidėjas A. Birutis, dabar jau JAV karys, tarp FCM krepšininkų. Trečias iš kairės — FCM treneris V. Grybauskas.

44 EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS KRONIKA

Parengė Antanas Kartiauskas

Fronto Bičiuliai 1953 m. įgyvendino idėją suburti lietuvių kultūriniam, intelektualiniams susirinkimams. Ši tradicija suklestėjo ir išliko iki dabar. Kiekvieną vasarą kurioje nors Europos vietoje susirenkama paskaitoms bei diskusijoms, dažniausiai Lietuvos kultūrinėmis, istorinėmis ar politinėmis temomis. Prie renginio yra prisidėję tokie šviesuoliai kaip Maceina, Griunius, Ivinskis. Paskutinius tris kartus Studijų savaitę vyko Vokietijoje, Vasario 16-osios gimnazijos patalpose. Pastaruoju metu renginys vis daugiau pritraukia Vakarų Europoje studijuojančių jaunių bei intelektualų iš Lietuvos. 1997 m. Studijų savaitėje buvo apie penkiasdešimt dalyvių iš Lietuvos, Vokietijos, Prancūzijos.

Liepos 21 d.

Leonidas Donskis: „Elito sampratos ir kultūriniai elitai nūdienos Lietuvoje“

L. Donskis — Klaipėdos universiteto Filosofijos katedros vedėjas, civilizacijos teoretikas — pradėjo ELSS. Elito svarstymas Rytų ir Vidurio Europoje pasidarė gan dažnas dalykas. Mat po daugelio dešimtmečių nelaisvės pirmą kartą pajutus, kas yra politinė galia, ji tampa hipnotizuojanti, kyla noras save pavadinti elitu. XVII a. elito terminas buvo vartojamas, apibūdinant aukštos kokybės prekes — taigi buvo pirklų sąvoka. Teorinėje plotmeje apie elitą prabilta XIX a. pabaigoje, kuomet pasigirdo balsų, pranašaujančių masių atėjimą. Psichologas Gustave Le Bon manė, kad vienintelis dalykas, galintis ateities pasaulyje sustabdyti masių viešpatavimą būtų stiprus elitas. XX a. pradžioje K. Mosca ir V. Pareto įveda elito kaip galios distribucijos sąvoką. Savo teoriją jie nukreipia prieš marksizmą. K. Mosca intelektualus pavadina subelitu. Jie yra svarbus tuos, kad saugo tradicijas bei padeda kitiems elitams save reflektuoti. Intelektualo apibrėžimas siejasi su visuomenės ir kultūros kritika. Kritikuojamos kontroliuojančios struktūros, mąstymo tendencijos, vertinimo standartai. Kritika — tai ne „bombardavimas“, bet bendrakultūrinė komunikacija. Mentaliteto ir kultūros istorikas R. Darmont pastebi, kad prancūzų švietėjai ir buvo intelektualų prototipai, kadangi jie buvo grupė. Intelektualai neegzistuoja pavieniui, jiems reikalinga sąjūdžio grupė, turinti pasižymėjimo, idealų, vienijančių mąstymo būdą (metadiskursą). Iš tautų pavasario pavyzdžių matome, kad intelektualai kuria tautas: saugo valstybines kalbas, formuluoja politinius ir kultūrinius projektus, apibrėžia tautą. „Aušra“ ir „Varpas“ yra paradigmatai pavyzdžiai, kada žurnalai yra užnugarinis grupės projektas. L. Donskis kultūrinius elitus apibrėžia kaip intelektualų grupes, turinčias žurnalus, ateities projektus ir laisvai konkuruojančias viena su kita.

L. Donskis paminėjo šiuos Lietuvos kultūrinius elitus. Rafinuotiausias katalikiškas žurnalas yra „Naujas židynas“. „Baltos lankos“ yra žurnalas, leidžiamas humanitarinių, socialinių mokslų seminarai Druskininkuose. Mazines kultūriniai elitai yra: „Sietynas“, „Šiaurės Atėnai“, „Krantai“, „Naujoji Romuva“, „Lietuvių atgimimo istorijos studijos“.

Liepos 22 d.

Egidijus Aleksandravičius: „Lietuvos universitetai: sampratos ir raidos keliai“

E. Aleksandravičius — daktaras Vytauto Didžiojo universiteto Kaune prorektorius — savo paskaitoje rėmėsi asmeniniu universitetų stebėjimu bei Mokslų tarybos, Mokslų akademijos ir Norvegijos Mokslų tarybos ekspertizės duomenimis. „Dainuojančios revoliucijos“ retorika, vertinant universitetus, buvo radikali. Per penkiasdešimt metų universitetai galutinai indoktrinuoti, reikalinga keisti ne tik struktūras, bet ir profesūrą. Tačiau, statistikos duomenimis, tik retos išimties mokslinių laipsnių, įgytų iš partijos, mokslinio ateizmo katedrose ir pan., buvo nenostifikuoti (nepripažinti). 1990 m. vyko švietimo reforma, kurios pagrindinis laimėjimas yra mokslo ir studijų įstatymas. Pagal jį, universitetai gavo autonomijos teises valstybės atžvilgiu. Tačiau gilyn universiteto struktūrą ji neįsiskverbė: autonomijos teise naudojasi konservatyvus senatorių blokas. Be to, kareikiška autonomija be finansinio pagrindo. Realiai universitetams yra užsakomas stipendijantys skaičius ir neleidžiama priimti studentų iš šalies už mokestį. Taip pat apynasrį uždeda neįvalgomos mokesčių ir sponsorystės įstatymai.

Aukštųjų mokyklų poreikis Lietuvoje yra didelis, bet galimybės jį tenkinti yra menkos. Kad Gariūnų epocha baigėsi, liudija stojančiųjų skaičius. Matyti nemaža diskrepancija tarp ankstesnio ugdymo turinio ir dabartinių visuomenės poreikių. Sovietmetėje universitetai rengė siaurus profesionalus, kurie negalėtų mąstyti apie visumą. Dabar jiems trūksta kalbų žinojimo, teisinio, ekonominio pagrindo. Ir dabar galimybės studentui vaikščioti iš vieno fakulteto į kitą, komplktuojant sau išsilavinimą, yra menkos. Intelektualinės potencijos slenkstis yra didelis, ypač politikoje, teisėje, sociologijoje. Universitetai savo gerumą daugiausia iliustruoja stojančiųjų skaičiumi, tačiau šie konkursai nieko nesako apie universitetų kokybę. Didžiausia dabarties universitetų problema yra įsigyti naują profesūrų generaciją. Tą pabrėžia ir Norvegijos Mokslų tarybos ekspertizė.

Tomas Sudavičius: „Taikomoji biologija“

T. Sudavičius — Goethes universiteto Frankfurte prie Maino biologijos doktorantas — tyrinėja vaistų poveikį klausai. Pagal klasikinę apibrėžimą, biologija yra mokslas, tiriantis gyvąją gamtą. Dabartinę biologiją galima įvardinti, kaip gamtos pavergimo ir kontrolės metodų mokslą. Seniau ji buvo gamtos pažinimo šaka, dabar ji skverbiamasi į funkcinių supratimą: į reakcijų mechanizmus, sukeliančius pakitimų iš aplinkos ar organizmo. Visgi, lyginant biologiją su kitais mokslais, ji yra panašioje lygyje kaip chemija XVIII a. viduryje: biocheminiai tyrimai yra panašioje stadijoje kaip chemija prieš

Palanga... debesys... ir Baltijos jūra...

Nuotr. dr. Kazio Ambrozaičio

Mendelevjevo lentelės atsiradimą.

Biologija panaudojama augalų, gyvūnų, sveikatos mokslo ir gamtos saugos tyrimuose. Augalininkystė svarbi, be kita ko, ta prasme, kad 93% žmonių suvalgomo maisto yra tiesiogiai augalinės kilmės. Augalinį maistą perdirbant į gyvulinį, naudingumo koeficientas tampa 15%. Paskutinė žemės ūkio inovacijų gairė yra kultūrinių augalų produktinių savybių gerinimas neprodukcinių savybių saskaita (kiekvienai biomasei prieauglis nukreipiamas ne į stiebus ar lapus, bet į varpas). Fitomedicinos pacientai yra augalai. Seniau, naikinant nepageidaujamus organizmus, labiausiai paplitę buvo nuodiniai vaistai. Dabar remiamasi pusiausvyros principu: kiekvienoje biocenozėje turi būti parazitų tam, kad būtų ir jų priešų. Augalų apsaugai naudojami biotechniniai (vilioklės, garsai) ir biologiniai metodai (antagonistų skatinimas, parazitų dauginimosi trukdymas).

Pirmieji žmogaus prijaukinti gyvūnai buvo avys ir ožkos (ca. 10,000 m. pr. Kr.). Prijaukinti gyvūnai prarado požymius, reikalingus išgyventi gamtoje. Atranką pradėjo daryti žmogus, selekcionuodamas produkines savybes. Tai gi dabartinių naminių gyvūnų požymis yra jų didelis produktyvumas. Prie paskutinių gyvulininkystės naujovių priklauso embrioninio dauginimo metodai bei optimalių sąlygų (muzika ar glostymas) taikymas.

Gamtos buvimas yra žmogaus egzistencijos pagrindas, kuris prisideda ir prie būties sąmonės formavimo. Nuo žmogaus išnaudojimo ir užteršimo gamta sugeba atsigausti, tačiau ši atsistatymo galimybė turi ribas. Šiame skyriuje reikia paminėti biofermentaciją — tai biologinių reaktorių mokslas. Biologiniame reaktoriuje galima naikinti žalingas atliekas, kurių natūraliai bakterijos nesugeba suvirškinti, paverčiant jas į metano dujas. Kai seniau žmonės ligų nematė, yra netiesa. Jei seniau žmonės, vos prasidėjus ligai, mirdavo, tai dabar jie išgyja ir sulaukia dar vienos. Todėl ir ligotumas atrodo didesnis.

Gyvenimą prailgino šie faktoriai: būsto atsiradimas, reglamentuotos darbo sąlygos, medicininė pagalba, higienos laikymasis. Natūrali atranka kuno stiprumo atžvilgiu visuomenėje išnyko, tačiau būsimas kartas sugeba išlaikyti tik tie, kurie sugeba sukurti pastovią šeimą ir uždirbti pragyvenimą vaikams ir sau. Dabartinė Vakarų visuomenė yra produktyvumo visuomenė: žmonės labai rezultatyvūs, tačiau jiems reikalingos optimalios sąlygos. Vakarų visuomenė

galima palyginti su naujomis kviečių rūšimis, kurios augina tik grūdus. Tad šiandien neretai tenka matyti, jog ieškoma partnerio iš mažiau reiklesnių kraštų, kad vaikai išliktų produktyvūs, tačiau atsparūs aplinkai ir išlaikantys vidines vertybes.

Liepos 23 d.

Kestutis Girnius: „Lietuva tarp seimo ir prezidento rinkimų“

K. Girnius — 1972 m. Čikagos universitete apgynęs filosofijos disertaciją tema „Moralinės kalbos logika“ — nuo 1980 m. dirba Laisvosios Europos radijuje.

1996 m. parlamento rinkimai, anot K. Girniaus, svarbūs buvo dviem aspektais. Pirmas, įsitvirtino normaliai politinė santvarka: 5% barjerą peržengė tik penkos partijos (konservatoriai, krikščionys demokratai, socialdemokratai, centro sąjunga ir LDDP). Antras, beveik totaliai žlugdo LDDP. 1992 m. jie laimėjo kaip protesto partija, nes Sąjūdis buvo žmonėms įgrįęs. Ilužiija, kad LDDP kompetetinga okio krizės atžvilgiu, žlugo ir partija neteko 5/6 savo balsuotojų. Po rinkimų didžiaja dalimi pasitraukė LDDP inteligentija, taigi belieka buvęs nomenklatūros branduolys, vadovaujamas Jursėno. K. Girniaus nuomone, LDDP rinkėjų skaičius ateityje galėtų likti apie 10%.

Niekas neįsivaizdavo, kad konservatoriai laimės 70 vietų parlamente. Tai pat nelauktas reiškinys buvo, kad konservatoriai, šalia Centro sąjungos, buvo populiariausia partija tarp jaunimo. Nelauktas, todėl, kad jie turėjo įvaizdį, esą buvo sąjūdiečiai, tremtiniai, pasėję, pavargę žmonės, jų rinkimų kampanija buvo nevykusi. Antrą vietą tarp priklaimėtojų išsikovojo krikščionys demokratai. Aiškus fitasco buvo patirtas ir per savi-valdybių rinkimus. Krikšč. demokratų partija yra sukūrusi savotišką draudėjų įvaizdį: sunku pasakyti, ko jie siekia, lengviau žinoti, kas jiems nepatinka: abortai, alkoholis, lošimo namai ir pan. Trečioji galia Lietuvoje tapo Centro sąjunga. Atstovaudama kažkokiam nuosaikumui, ji neturi stipresnio profilio, tačiau teoriškai jos ateitis yra šviesi, nes LDDP neatsigauna, ir rinkėjai neišvengiamai nusivils konservatoriais.

Atejus deputatams prie valdžios, išryškėjo stulbinanti kadrų stoka. Trūksta žmonių, kurie galėtų perimti ministrų pareigas, kurie galėtų būti veiksmingais atstovais. Konservatorių tarpe yra daug naujų atstovų, bet, stebint diskusijas, matyti, kad nėra, kas galėtų išaiškinti konservatorių poziciją. Stokojant išmanančių, trūksta ir institucinės atminties. Nenuostabu, kad

įstatymai keičiami, vieni kitiems prieštarauja, nenuotiekus ir nevykusiai apibrėžti.

Apklausa ryšium su prezidento rinkimais piešia tokią padėtį: pirmoje vietoje yra A. Brazauskas arba V. Adamkus (25-27%), trečioje — A. Paulauskas, ketvirtoje — V. Landsbergis. Brazauskas išlieka labai populiarius. Konstruktivių pasiūlymų jis neturi, nuo ūkio atitolo, nuo užsienio politikos nustumtas. Adamkaus kandidatūra, K. Girniaus nuomone, bus atmesta, kadangi konstitucija kelia sąlygą gyventi Lietuvoje. Nepasikeitus padėčiai, V. Landsbergio karjera gali baigtis. Jam nesiseka rasti normalų bendravimą su žmonėmis. Dažnai prasižvežia kandumas ir ironija, kurių žmonės nesupranta. Yra nemažas kiekis griežtai prieš jį nusistatusiųjų. Veikiausiai rinkimus laimės Brazauskas. Priežastis yra minėta naujų žmonių ir politikų stoka. Sąjūdžio metu buvo galima stebėtis „talentų“ proveržiu, tačiau tai buvo vienkartiniai mitingo politikai, kurie, atėjus darbui, Lietuvai nepasitarauja.

Apskritas stalas „Politiniai ir kultūriniai Lietuvos projektai“

K. Girnius: Iš politinių vyriausybės projektų pagrindiniai yra priėmimas į NATO ir į ES.

D. Kuolys: Keliant valstybės ir visuomenės raidos projektų klausimą, galima konstatuoti, kad aiškių projektų, kuria linkme mėginama spręsti visuomenės ir valstybės gyvenimo klausimus, Lietuvos visuomenė nesulaukia. Pilietinės visuomenės pagrindas yra pasitikėjimas valdžia, kuris Lietuvoje neegzistuoja. Politiniai išpareigojimai visuomenei nėra tiesiami dėl infantiliškumo, arogancijos ir per didelio improvizacijos lygio. Lietuvos politika apskritai stokoja žaidimo taisyklių, kurias visuomenė žinodama galėtų politikais pasikliauti. Atvirkščiai, visuomenė turi spelti valdžios improvizacijos galimybes.

Čeponis: Lietuvos problemos glūdi tame, kad nebuvo priimtas desovietizacijos įstatymas. Nomenklatura liko ta pati, ypač įmonėse. Teisėsaugos institucijose dirba su KGB susiję žmonės, dabar turintys ryšius su mafija.

J. Norkaitis: Norint realizuoti pilietinę visuomenę, valstybei reikalingi teisiniai reikiniai. Jie turi būti patikimas pagrindas, į kurį kiekvienas pilietis galėtų remtis. Tada visų kitų projektų kūrimas vyktų visiškai paprastai, juk Lietuvos visuomenė yra kūrybinga.

(Bus daugiau)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS, ŠALDYTUVUS,
SILDYMO SISTEMAS,
VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.

H. Deckys
Tel. 773-585-6624

Reikalingos moterys namų
valymui. Viena moters valo po vieną
namą. Savaitinė alga \$375. Kambarius
gyventi bus parūpinamas.
Tel. 608-244-9393 arba
608-444-5128. Susikaibėti galima
lenkiškai, rusiškai arba angliškai.

Obuolių ir grybų sezonas
prasidėjo Union Pier!

Išnuomojamas vasarnamis su
šiluma savaitei ar dienomis iki
10/30/97; 1 mieg. virtuvė, salonas,
nauja vonia. 616-469-4826

HELP WANTED

Lamp base assembler: Full time, some
mechanical skills preferable, will train.
Must speak English. Clean environment.
Call to apply. Lamp Base Specialists,
11319 S. Harlem, Worth, IL 60482.

Tel. 708-361-1199

STIPENDIJOS!

Lietuvių Prekybos Rūmai ieško
studentų \$2,000 stipendijai.
Prasymai turi būti įteikti
iki 1997 m. spalio 1 d.
Rašyti arba skambinti:
Mr. David Gaidas
11028 Southwest Hwy.
Palos Hills, IL 60465
Tel. 708-974-4410

MASONRY

CONSTRUCTION Co.

Ieško mūrinių ir statybos
darbininkų turinčių patyrimo
dirbant JAV-bėse. Auto. ir
darbo leidimas reikalingi.
Uždariai labai geras ir
išmokamas kas savaitę.
Skambinti po 6:30 v.v.
tel. 708-345-3379

LIVE-IN NANNY

for 1 yr. old & 2 yr. old.
Non-smoker, housekeeping,
English speaking.
847-698-2770 or
847-234-7444
Please respond in English

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas vertus
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
ĮVEDIMAI—PATASYMAI
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiesy. Dirbu greitai,
garantuojai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolsis ir Off. Mgr. Audas
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 12 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Open house Sunday 1-4
5113 S. Ridgeway
Reduced!!!
5 extra large bdrms, 1-1/2 baths, formal
dining room, eat-in kitchen, semi-finished
basement, 2-1/2 car garage, double lot
side drive. O'Brien Family Realty
773-434-7100

MACHINIST

Experienced Bridgeport machinist for
job shop needed immediately. Minimum
8 yrs. exp. Excellent benefits & working
conditions. Plenty of overtime. Schiller
Pk. area. Some English necessary.
847-478-1616
8am to 5pm Mon. thru Fri.

66 St. Ir Kiedze Ave.

Išnuomojamas

3 kamb. butas

su šiluma; \$380 / mėn.

Tel. 708-425-7160

Washington, D.C. Seivisa, „landscaping“
bendrovė savininkams, ieško darbininko,
kuris gautų vietą gyventi veltui už namo
priežiūrą, valymą ir mažus remonto
darbus \$5.50 / val. už „landscaping“
darbą: žolės pjovimą, kiemo valymą,
aplinkos tvarkymą. Jei nori, gali dirbti 12
val. / dieną. Kreiptis: tel. 202-944-2373

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.

Siunčiame baldus ir komercines siuntas.

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai arba
privatiam asmeniui į Lietuvą, €59 sv., minimumas \$25.00.

Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo
dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI:

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių
sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, kava, kakava,
arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas,
riešutai, žemieliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai,
50 svarų.

\$39.- šventinis - kava, arbata, kakava, mėsos konservai,
vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$39.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai,
javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas,
sausainiai, saldainiai.

Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė
7116 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706.
Tel.: d. (813)360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

„Draugo“ koncertai JAV-bėse
 Los Angeles, CA • Spalio 12 d.
 Cleveland, OH • Spalio 14 d.
 Detroit, MI • Spalio 15 d.
 St. Petersburg, FL • Lapkričio 5 d.

Austra Cienaitė
Sopranas

Vaidas Vyšniauskas
Tenoras

Eugenija Kuprytė
Akompagniatorė

„DRAUGO“ KONCERTAI JAV-bėse „Kur Giria žaliuoja“

LAIŠKAI

VERTA DĖMESIO

Viešas pareiškimas dėl Egidijaus Aleksandravičiaus istorinių vertinimų knygoje „Pasiūpėjimo istorija 1944-1953 metai“, išleista 1997 m., autorė Nijolė Gaškaite.

Mes, žemiau pasirašę Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos nariai, išlikę gyvieji Lietuvos partizanai, susipažinę ir Egidijaus Aleksandravičiaus knygos pradžioje parašytu kreipimusi „Atviros atminties visuomenei“, psl. 3,4, kategoriškai nesutinkame. Suprantame šį kreipimąsi iš esmės kaip kosmopolitizmo propagavimą, patriotizmo neigimą, prisidengiant veidmainingu lozungu „žmogus — pasaulio pilietis“.

Egidijui Aleksandravičiui minint Opšrutų kaimo pavėzdį, mums netikėtina, kad mokslo vyras, istorikas, turintis solidžius mokslo laipsnius ir pareigas, nežinotų Molotovo-Ribbentropo paktą 1939 m. turinio ir jo pasekmių Europos tautoms, jų tarpe ir mūsų Lietuvai. Mes neįsibrovėm į Sovietų Sąjungos teritoriją kur nors prie Maskvos, bet tik gynėme savo tėvų sodybas, savąją žemę, lygiai taip, kaip kad gynė Mindaugas, Kęstutis ir Vytautas griūdami ir deginami kryžiuotų pilis, statytas palei Nemuną. Lietuva nenorėjo kolchozų ir priešinosi jų jungiui.

Būtinai gintis kiekvienam žmogui ar tautai yra jų prigimtine teise. Veiksmas lygus atoveiksmui arba atoveiksmis lygus veiksmui. Ginti Lietuvos valstybę yra kiekvieno jos piliečio pareiga, tas buvo pabrėžta ir 1939 m. Lietuvos konstitucijoje.

Egidijus Aleksandravičius rašydamas apie N. Gaškaitės „Pasiūpėjimo istoriją 1944-1953 m.“ aiškiai abejoja: „...Dar ankstoka apie tokią akademinę sintezę kalbėti. Nepaisant kelių dešimtųjų dokumentų rinkinių, dienoraščių, memuarų pasirodymo Lietuvos spaudoje, tikrojo akademizmo ir platesnių bei įvairiapusių istorikų monografių tyrimų negana“. Negi Egidijui Aleksandravičiui ištikrųjų atrodė, kad Lietuvos per mažai dar išlieta kraujo, ašarų ir patirta kančių? Kas privertė istoriką taip rašyti?

Kosmopolitinių mąstymų panašios ir paskutinės kreipimosi eilutės psl. 4, kur kalbama apie būtiną imunitetą prieš bet kokias primityvus nacionalizmo ir aklo fanatizmo apraiškas. Taip kalbėti apie Lietuvos pokario kovų ir kančių istoriją gali tik žmogus nepalaikantis ryšių su gyvais liudininkais asmenimis, vien tik teoriškai sklaidydamas KGB išlikusių archyvų bylų pageltusius lapus su išankstiniais nusiteikimais, apie Lietuvos partizanų ir jų asmenybes. Tik nepatyrus siaubingo „šėtoniškos blogio imperijos“ veikimo, lengva davinėti kosmopolitizmui artimus patarimus, kad ir gabiam, žinomam išeivijos žurnalistinei Liutui Mockūnui, sugundant jį dirbti milžinišką darbą, parašyti neeilinį istoriją ir įvairiais duomenimis paremtą veikalą apie Joną Deksnį (žiūrėti knygą „Pavargęs herojus“, autorius Liūtas Mockūnas, 1997 m.). Šios knygos 9-tame puslapyje teisingai ir atvirai Liūtas Mockūnas prisipažįsta: „Jeigu už šios knygos parašymą man teks išgerti karmėlybę ir nuodų taurę, ją turės gerti ir Aleksandravičius. Jis buvo tas gundytas, kuris mane paskatino šią knygą parašyti“.

Mes linkime gerbiama ponui Egidijui Aleksandravičiui kaip galima greičiau pakoreguoti savo istorinę mąstyseną ir nebijoti Lietuvai šviesių spalvų; purvo ir juodos spalvos dabartiniame gyvenime ir taip gana.

Mes įsitikinę, kad Lietuvos didvyrių išlietas kraujas dėl tėvynės laisvės visais laikais buvo šventas, pradedant Mindaugo laikais, 1831-1863 m. sukilimo metais, 1918 m. kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės, 1941 m. birželio 23-iosios sukilime, 1944-1953 m. Lietuvos partizaniniame pasipriešinime, visų tremtinių, politinių kalinių ir kitų disidentų padarytose aukose, baigiant Medininkų mūšinėje išlietu krauju ir 1991 metų sausio 13-tosios aukų žygdarbyje prie Televizijos bokšto.

Dėl viso šito mums nereikia jokių akademinių svarstymų, mums ir toliau aišku,

kad be jokios abejonės mes toliau galim drąsiai giedoti

Sol. Austra Cienaitė, Kauno Muzikinio teatro statytoje operetės „Sikšnosparnis“ premjeroje. „Draugo“ renginių komiteto pakviesta, kartu su sol. Vaidu Vyšniausku ir pianiste Eugenija Kupryte, ji atvyksta į JAV ir duos eilę koncertų — Lemonte, Čikagoje, Clevelande, Los Angeles, St. Petersburg. „Draugo“ skaitytojai ir neskaitytojai maloniai kviečiami koncertuose gausiai dalyvauti, nes tai ne vien parama lietuviškai spaudai, bet ir dvasinė atgaiva, nes koncertų programą sudaro ypač nuotaikinga muzika.

mūsų himną: Lietuva Tėvyne mūsų. Tu didvyrių žeme“ nei kiek nesigraudžiami.

Yra riba tarp gerio ir blogio, ne vien tik juoda balta pilkas mišinys. Yra riba tarp kolaboranto, stribo ir Lietuvos Partizano. Tą aiškiai šiandien įrodo Lietuvos statomi kryžiai ant žuvusių dėl tėvynės kapų, statomos koplyčios ir paminklai, rengiami minėjimai ir Seimo naujai leidžiami įstatymai. Tauta dar neprarado istorinės atminties, tik būtina greičiau vaduotis iš sovietinio palikimo.

A. Svarinskas — LLKS kapelionas, J. Čeponis — LLKS pirmininkas, B. Trakimas — Didžiosios Kovos apyg. vadas, J. Petraška — Pietų srities vadas, B. Zabulis — Vytauto apyg. vadas, K. Savičius — Dainavos apyg. vadas, St. Grybauskas — Žemaičių apyg. vadas, J. Kadžionis — Algimanto apyg. vadas, J. Matukevičius — Tauro apyg. vadas, B. Juospaitis — Vycio apyg. vadas, S. Plienius — Prisikėlimo apyg. vadas.

Kaunas 1997 m. rugpjūčio 12 d.

O KIENO GI TIESA?

Pagaliam PLB IX seimo Vilniuje vyksmas buvo gausiai aprašytas. Ačiū straipsnių au-

toriams, nepatingėjusiems šį svarbų užsienio lietuvių veiklos pasireiškimą aprašyti tiems, kurie ta veikla jautriai domisi ir jos sveikatingumu rūpinasi.

O vis dėlto skaičiusieji net kelių autorių seimo vyksmo apyskaitas, pasilikę nustebe ir abejojančios. Klausimas, kuriuo straipsniu galima patikėti, kurio pasakojimus priimti už gryną faktą, neduos ramybės vien tik dėl tų apyskaitų įvairumų.

Net ten buvusieji ne visi vienodai matė ir girdėjo įvykius posėdžių salėje. Vieni pro organų rinkimo procedūrą prabėga riste, kiti atranda net vieną ar kitą balsavusių skaitmenį. Vieni mini atstovų pasipiktinimą pasirinktą balsavimo už minimaliausių sąrašą metodu, kiti tvirtina seimo atstovų to metodo priėmimą. Vieni kalba apie sąrašo ar sąrašų sudarymo būdą ir teisiškumą, kiti abejoja, ar būtina net tarpkontinentines keliones darysiu seimo atstovų atsiklausti, tuos sąrašus sudarant. Vieni pastebi vadovaujančiųjų politikų manipuliavimą laiko net būtinu, masėms vadovaujant.

Taip ir prieiname prie metų po metų, dešimtmėčių po dešimtmėčių besitęsiančios labai panašios sudėties valdžios. Ne nepajuntant, kad vadovaujančias vietas susiburia tai vienokios pasaulėžiūros, ar vienokių politinių įsitikinimų.

Nuoširdžiam Draugui

A.†A.
Dipl. Inž. KRISTUPUI DAUGIRDUI

Iškeliauvus Amžinybėn, žmoną, mielą HALINĄ, sūnus TOMĄ ir JONĄ su šeimomis giliai užjaučiame ir drauge liudime.

Juozas ir Irena Rasiai
 Antanas ir Aldona Lipskiai
 Leonidas ir Praurime Ragai

Ilgametei Vyrišios nariui

A.†A.
Dipl. Inž. KRISTUPUI DAUGIRDUI

mirus, jo žmoną HALINĄ, sūnus TOMĄ ir JONĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

Vyrija „Plėnas“

A.†A.
ANATOLIJUI LAKUI

mirus, jo žmonai JADVYGAI, dukrai RASAI, sūnui KESTUČIUI su šeimomis bei kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Stefa ir Justinas Šidlauskai
 Elena ir Vladas Paliulioniai
 Dalė ir Bronius Blekiai
 Bronė ir Bronius Kurai
 Rita Kuraitė
 Ieva Paulauskienė
 Ema Venskienė
 Albertas Matulis
 Kazys Rožanskas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
 A.†A.
JUOZAŠ ARLAUSKAS

Minint mūsų mylimo Vyro, Tevo, Senelio ir Prosenelio, kurio netekome 1996 m. rugpjūčio 21 d. mirties sukaktį, gėrines šv. Mišios už jo sielą aukojamos visą rugšęj mėnesį Tėvų Pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, ME.

A. Juozo mirties dieną, rugšęj 21 d., šv. Mišios bus atnašaujamos: Lietuvoje, Vilniaus, Putnam, CT. Nek. Prasidėjimo Marijos seserų vienuolyne, ir New Britain, CT. kur Velionis praleido savo paskutinius 47 metus ir priklausė šv. Andriejaus lietuvių parapijai, 9:30 val. ryto.

Prisimename su malda, ilgesiu ir gilia meile:

Žmona Eleonora, sūnus Juozas ir Jonas, jų žmonos, trys anūkai ir viena praukė.

PADĖKA

A.†A.
JUOZAPATA KASPARIENĖ

Mano mylima Žmona, mirė š.m. liepos 24 d., palaidota liepos 26 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdi padėka kapelionui A. Paliokui, S.J., už ligonės lankymą namuose, suteikiant šv. sakramentus, maldas ir palaiminimus, taip pat maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias bažnyčioje ir už laidojimo apeigas kapinėse.

Dekoju zakristijonui ir jo žmonai.

Ypatinga padėka mano mieliems kaimynams ir jų dukros šeimai, daug padėjusiems mano sunkiausiose pergyvenimo dienose, be to, ačiū už gėles ir maldas.

Dekoju muzikui F. Stroliai ir solistei D. Stankaitytei už šv. Mišių metu gražiai sugiedotas giesmes.

Dekoju šaulių „Daukanto“ kuopai ir „Klaipėdos“ jūrų šauliams už garbingą sargybą ir velionės palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Tariu ačiū visiems už maldas, gėles ir aukas skirtas šv. Mišioms, taip pat už pareikštą užuojautą asmeniškai ir laiškais.

Ačiū laidojimo direktoriui D.M. Petkui už gražų, malonų, patarnavimą.

Pasilieku jums visiems dėkingas už nuoširdumą ir pagalbą, suteiktą skaudžiose pergyvenimo maldose.

Liūdintis vyras

Jaunimo centro kavinėje rugšęj 7 d. po Tautos šventės minėjimo. Iš kairės: Alė Briedienė, JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kuciene, ALT sąjungos vicepir. Stasys Briedis, „Dirvos“ redaktorius dr. Jonas Jasaitis, skaitęs šventėje paskaitą, Petras Buchas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dail. Nijolė Baniene, kurios paroda, pavadinta „Sek mane takeliu“ bus atidaryta rugsėjo 20 d., 7:30 val. vak., Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Ar pažįstate, kas neskaito „Draugo“, nes mano, kad 95 dol. metinė prenumerata kainuoja per aukštą? Būtinai pasistenkite pranešti, kad ribotą laiką 100 visai naujų skaitytojų gali užsiprenumeruoti dienraštį tik už 60 dolerių metams! Tai galime padaryti JAV LB Kultūros tarybos skiriamos aukos ir „Draugo“ administracijos nuolaidos dėka. Juk tai puikiausia proga kam nors padovanoti dovaną, kuri lankys ne vieną dieną, o penkis kartus per savaitę — visus metus! Pasinaudokite proga ir kitiems apie ją pasakykite.

Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje spalio 21 d., sekmadienį, 12 val. p.p., šv. Mišias aukos kun. Antanas Saulaitis, SJ. Po pamaldų 1:15 val. p.p. Holiday Inn restorane bus pietūs — atsisveikinimas su kun. Antanu Saulaičiu, pareikšta jam asmeniškai ir visiems tėvams jėzuitams nuoširdi padėka už ilgų metų bendravimą, tikėjimo dvasios skleidimą. Kun. A. Saulaitis išvyksta į Lietuvą, kur paskirtas Lietuvos ir Latvijos tėvų jėzuitų provincijole. Beverly Shores lietuviai vėl ieškos lietuvių kunigo, ar glausis prie šiaurės Indianos labai populiarios ir visų mėgstamos Šv. Kazimiero parapijos Gary, IN, kurios klebonas yra prel. dr. Ignas Urbanas. Bažnyčia, prie kurios veikia atkurta tituanstinė mokykla, saugiai pasiekiamą praveistais naujais keilais.

LB apylinkės „Krantas“ valdyba praneša ir kviečia visus į vakaronę šį šeštadienį, rugsėjo 20 d., 7:30 val. vak., Šaulių namuose, 2417 W 43rd Str., Chicago. Vėl bus tęsiami anglų kalbos kursai, nuo 6:30 val. vak., tad ir pradėdantys, ir anksčiau lankiusieji kviečiami mokytis bei tobulinti savo anglų kalbą. Vakaronės metu bus susitikimas su imigracinės teisės advokatu Andžeko Galich. Jis pateiks informaciją ir atsakys į rūpimus klausimus. Po to vyks smagi Temo diskoteka.

Lietuvoje šią vasarą susitikę Amerikos lietuviai (iš kairės): Sigitas Viskantas ir žurn. Juozas Zygas.

TRYNS SAVAITĖS LIETUVOJ SU A. PAUŽUOLIU

Paskutinis rugpjūčio trečiadienis 8.27, tai diena, kai susitinkame „Seklyčioje“ (taip sakė savo įvardiniame žodyje mūsų mieloji globėja Elenutė Sirutienė): padraugauti, pasibendrauti, pasidžiaugti, pakitais ir padainuoti. Ši trečiadienį, šalia visų anksčiau minėtų įdomybių, atėjom pasirodę išklausti ir Antano Paužuolio išpūdzio iš kelionės po Lietuvą. Antanas Lietuvoj yra lankęsis tris kartus, šį sykį važiuo su sūnumi ir dviem vaikaitais.

Mūsų dirigentas F. Strolia nusprendė, kad mes ne tik dainuosim (ir padainavom net 13 dainų), bet ir giesdosi dvi giesmės iš Mažvydo Katekizmo, pagerbdami Mažvydą, kuris savo katekizmu išklė lietuvių kalbos gyvybę ir grožį. Tos giesmės vadinosi „Giesmė apie vaikėlį Jėzų“ ir „Giesmė ant Velykų“. Dainų šį kartą nenagrinsim — tai padarysim kitą kartą, nes dabar reikia aprašyti, kaip Antanas Paužuolis pasakojo apie viešnagę Lietuvoj.

Pradžioje mielas „brolis Antanas“ (taip mes visi tą skautą vadinam) paaiškino, kad jo kelionių išpūdziai ir nuotaikos bus skirtingesni už „Draugo“ redaktorės išpūdzius. (Taip ir turi būti, nes kiekvienas žiūrinis — „pro savo akius“). — EJV

Paskutinią kartą A.P. Lietuvoj lankėsi 1992 m. Nuo to laiko padėtis krašte pasikeitusi ir gerąją pusę, net ir gandrų žymiai daugiau — gandrų jau galima laikyti „tautiniu“ paukščiu.

Žmonės (kaimuose ir miesteliuose) nusistatę prieš prof. V. Landsbergį ir G. Vagnorių — žada už juos nebaustuoti per ateinančius rinkimus. Kaltina esą jie „sugriovė kolūkius“: neuzdėjo buvusius kolūkių valdytojus jokios atsakomybės už kolūkių turta. Nesant griežtų įstatymų — pirmininkai ir įvairūs jų sėbrai turta išgrobstė, išplėšė ir pasisavinę. Apylinkių gyventojai, kadangi nebuvo griežtų įstatymų — taip pat pradėjo kolūkius plėsti: griovė pastatus, lupė stogus ir išsiėmė langus. Liko tik išdraskyti griuvėsiai (vaizdas primena į Sibirą išvežtųjų sodybas).

Ne geresnė padėtis buvo ir miesteliuose, tik čia mažų fabriukų ar šiaip įmonių nuokijimas buvo mažesnis kaip kaimuose. Nebuvo patogų taip akieplėšiai vogti, kai daug akių stebi. (Mane pritrėnkė kaltinimai V. Landsbergiui ir G. Vagnoriui, atseit, jie kalti kad žmonės vagia „židoni“ filosofija. EJV)

Žmonės sakė Antanui P., kad balsuos už V. Adamkų („amerikonas“, turtingas, tai gal nevogs). Kitas kandidatas (kaime) būtų A. Brazauskas, nes „nėra susitepęs vagystėmis ir esąs nuoseklus administratorius“.

Miestuose ir miesteliuose labai daug parduotuvių (taip dabar krautuves vadina) ir jose pilna įvairiausių prekių. Krautuvės niekuo nesiskiria nuo mūsų. Produktai gražiai išdėstyti ir jaunos, gražios pardavėjos greit ir mandagiai patarnauja pirkėjams. Be to, yra daug parduotuvių, kur parduvinėjami (didelė pasiūla) devėti drabužiai iš Vokietijos, Prancūzijos, Danijos, Švedijos ir kitur.

Daug alinių ir kavinių. Pensininkai, nes pensijos mažos, gerokai skursta. Jie perka tik pačius reikalingiausius produktus. Mėsą perka tik kartą savaitėje ir tai patią pigiausią. Didžiosios krautuvės didesniuose miestuose pilnos pirkėjų.

Ūkininkams pragyventi irgi sunku, nes kaime gyvena tik vyresni žmonės. Kad ir turi žemės, bet ne visi pajėgūs ją dirbti. Darbo jėgos nėra ir jei prisiprasto ką padėti tai su „namine“ — ir už tokį „neblaivą darbą“ reikia brangiai atsilyginti.

Antanas galvoja, kad bent pusė Lietuvos laukų dirvonuoja. Ūkininkai neišgali nusi-pirkti traušų. Yra ir gerai tvarkomų kooperatyvų. Viskas priklauso nuo žmonių pastangų. Šiuo metu ūkininkui pagaminti produktą kainuoja brangiau kaip jį įvežti iš užsienio.

Didžiausia blogybė yra ta, kad daug žmonių užmiršo, kaip reikia dirbti ir galvoti. Okupacijos metu už juos „galvojo“ valdžia, kolūkių pirmininkai ir fabriukų direktoriai.

Yra nemažai verslininkų ir, stebint žmones išjungusius į verslus, matysi, kad jie nebijo dirbti, galvoti, kombinuoti. Šių žmonių laukia geresnė ateitis, nors ir jiems labai sunku, nes reikia mokėti ne tik aukštus valstybinius mokesčius, bet dar ir „apsaugai“ — mafijozams.

Antanui P. tekė apkeliauti beveik visą Lietuvą. Keliai geri — prilygsta amerikietiškiems. Matė didesniuose miestuose vykdomas statybas. Yra namų panašių ir statomus Lemonte (tokie kainuoja apie 600,000 litų). Tokius namus statosi žmonės, sukaupę daug turto.

Antanas P. visą gyvenimą dirbo su jaunimu, tai taip apibūdina dabartinį Lietuvos jaunimą. Esančios trys jaunimo grupės. Pirmoji: užaugę komunistų įtakoje ir jiems visiškai nesvarbu, kas valdė Lietuvą ir jos reikalai. Jiems tik rūpi kaip nors praturtėti, nieko nedirbant. Ši grupė yra įsijungusi į mafiją ir terorizuoja verslininkus.

Antroji grupė: tiesiogiai mafijai nepriklauso, bet verčiasi automobilių prekyba, įvairiais amatais, tai atsidad krautuves (nori greit pralobti). Skiriasi nuo pirmosios grupės tuo, kad kažką „kombinuoja“ — dirba. Iš valdžios nieko ne laukia ir jos nekritikuoja. Deja, tų dviejų grupių žmonės nėra sąžiningi. Trečioji jaunimo grupė yra baigę gimnazijas jau Nepriklausomoje Lietuvoj priklausomai skautams, ateitininkams, gėdimaiciams. Šis jaunimas yra Lietuvos ateitis.

Labai daug jaunų žmonių išvyksta į užsienį studijoms ir įvairiems darbams. Vyksta į Vokietiją, Prancūziją, Daniją, Švediją, Vengriją ir kitur, nes nori užsidirbti pinigų. Lietuvoj sunku gauti darbą.

Jaunimas neišpasakytai seka „supuvusius Vakarus“. Visas blogybes, ateinančias iš Vakarų, priima už tikrą pinigą. Yra didelė tragedija tais vadinamais „sąvartynų“ vaikais, kurie ieško maisto ar išmestų daiktų miesto šiukšlynuose.

Didžiausia dalis vaikų, neturintį tėvų (girtuoklių ir šiaip jau moraliai žuvusių atžalos) gyvena našlaitynuose, kuriuos šelpia ir Amerikos lietuviai.

Bažnyčios sekmadieniais pilnos vyresnių žmonių. Jaunimo matyti mažai. Daug žmonių eina išpažinties.

Dar būtumėm ir ilgiau klausę brolio Antano pasakojimų, bet baigėsi laikas ir reikėjo pasivaikinti pietumis.

Širdingai aciū už įdomius išpūdzius!

Emilija J. Valantinienė

Po Tautos šventės minėjimo Jaunimo centro kavinėje. Iš kairės: Donatas Sokas, muz. Ricardas Sokas, sol. Audronė Gažiūnienė ir Algirdas Matulionis, „Vilties“ draugijos, leidžiančios savaitraštį „Dirva“, pirm. iš Cleveland, OH.

Anglų kalbos pamokos Maria aukštesniojoje mokykloje, 6727 S. California Ave, vyks ketvirtadieniais nuo 7 iki 9 val. vak. Registracija antradienį, rugsėjo 23 d., tarp 6:30 ir 8 val. vak. Taip pat bus dar registruojama antradienį, rugsėjo 30 d., tuo patiu laiku. Pamokas organizuoja „Southwest Organizing Project“. Norintieji daugiau informacijų, prašomi skambinti 773-471-8208.

VYČIŲ CHORAS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Pasaulio lietuvių centro kultūrinių renginių komitetas, pradėdamas rudens - žiemos sezoną 09.14 žuvenios pietumais, pirmą kartą į centrą pakvietė, jau nuo 1916 metų veikiantį, Lietuvos Vyčių chorą, šiuo metu vadovaujama muziko Fausto Strolia.

Per šv. Mišias giedojo Pal. Matulionio misijose, Vyčių choras davė trumpą koncertą prieš pietus centro didžiojoje saleje. Į sales estradą choras iš 28 dainininkų-kū atžygiavo su daina „Du broliukai kuniagai“. Susirinkusiems chora pristatė centro kultūrinių renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė. Sveikino chorą ir PLC kultūrinių renginių komiteto Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza, primindamas, kad šį rudenį bus daug mums svarbių įvykių, tarp jų naujo Lietuvos ambasadoriaus Stasio Sakalausko sutikimas Washingtono, JAV LB tarybos sesija Baltimorėje, X Mokslo ir

Dail. Nijolė Baniene's akrilikos darbai, kurie bus eksponuojami parodoje „Sek mane takeliu“, prasidėsiančioje Lietuvių dailės muziejuje Lemonte rugsėjo 20 d., 7:30 val. vak.

kūrybos simpoziumas Chicagoje ir naujo respublikos prezidento rinkimai Lietuvoje.

Lietuvos Vyčių chorą, gyvuojantį jau daugiau kaip 80 metų, jo veiklą nušvietė 10 metų jam vadovavęs prof. dr. Leonardas J. Šimutis. Pirmuoju choro dirigentu buvo komp. A. Aleksis, po kelių mėnesių išvykęs į Brooklyn, N.Y. vargoninkauti. Po jo vadovavo Antanas Pocius, Juozas Sauris, Stanislova Rakauskas, dr. Leonardas Šimutis ir dabar — Faustas Strolia. Choro veikla buvo nutrūkusi 1925-28, 1942-45 bei 1951-60 metais, pritrūkus dirigentų. Jį atgavino muz. Faustas Strolia, dabartinis Pal. Matulionio misijos vargonininkas.

Akustika nelabai dėkingoje

PLC didžiojoje saleje Lietuvos vyčių choras padainavo: „Du broliukai kuniagai“, „Sėdžiu po langeliu“, „Saulėlė raudona“, „Gimtinę“, „Oi kada“, „Narsuolių dainą“ ir „Grišim, grišim“.

Chorą sveikino Aldona Jančauskienė — Pal. Matulionio misijos vardu, Birutė Vinčausienė — LB Vidurio apygardos vardu ir Bronė Nainienė — PLC vardu, dekodama už pirmą pasirodymą PLC pastogėje.

Po skanių pietų meninė dalis tęsėsi toliau, Lietuvos muzikos akademijos absolventei Daivai Kimtytei kanklėmis paskambinant „Baltieji dobilėliai“ ir „Erškėtožė“.

Padėkai geleis buvo įteiktos dirigentui Faustui Stroliai, choro pirmininkei Sabinai Henson ir Teresei Strolienei, o

visiems už dalyvavimą pirmuose rudens pietuose dėkojo Bronė Nainienė, kviesdama ir toliau dalyvauti PLC renginiuose, centro, kuris yra vienas didžiausių lietuviųbės išlaikymo tvirtovių Amerikoje.

Br. Juodelis

SKELBIMAI

x **TRANSPAK praneša:**

„Aisetas (Aisetai) ežeras Moletų ir Utenos raj., yra 5 km. į šiaurę nuo Labanoro, 2 km į pietus nuo Saldutiškio, vienas ilgiausių Lietuvoje. Jo plotas 501 ha, ilgis 16 km, didžiausias plotis 570 m, gylis 40 m, yra 5 salos (iš viso 1.78 ha). Krantai status, apaugę mišku. Per Aiseta tėja Kiauna, į ją įteka Alnė ir 4 bevardžiai upeliai“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos** į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-838-1050.** (sk.)

x **A.a. Jurgio Kiaupos** mirties pranešime pasitaikė dvi klaidos. Mirimo data turi būti rugsėjo 8 d., gimimo kraštas — Lietuva. Už klaidas atsiprašo Gaidas-Palos laid. namai. (sk.)

x **A.a. KAZIO KRIVICKO** šviesų prisiminimą pagerbdami, **VYTAS ir ALĖ S. MACIŪNAI** Cherry Hill, NJ atsiuntė Lietuvos našlaičių paramai \$25. Reiškiamė užuojautą velionio artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „**Lietuvos Našlaičių globos**“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk.)

x **Vidurio Amerikos Lietuvių Vyčių 24 kuopa** šaukia susirinkimą spalio 4 d. 12:30 p.p. Tėvų Marijonų saleje, 6330 S. Kilbourn Ave. Po susirinkimo — pietūs. Rezervacijos: **Aušra Padalino, tel. 773-787-2400.** (sk.)

x **Reikalingos moterys** namų valymui. Galima dirbti 1-6 dienas į savaitę; kalbėti lietuviškai. (708) 385-4864. (sk.)

x „**Maironio**“ lituanistinė mokykla rengia metinį balių visai šeimai rugsėjo 27 d., šeštadienį, 5 v.p.p. PLC didžiojoje saleje, **Lemont, IL.** Bus vakarienė ir šokiai. Vaikams — loterija ir žaidimai. Kviečiame taip pat senelius, mokinius ir visuomenę. Kaina: \$15 asm., \$8 vaikams nuo 5-13 m. Vaikams nuo 4 m. ir jaunesniems — veltui. Rezervacijos: **D. Siliūnienė, tel. 630-852-3204.** (sk.)

ARAS ROOFING

Aras Roofs, Inc.
Design and Construction
1111 W. 19th St.
Tel. 630-251-1111
Skambinti po 12:00